

VAJNORSKÉ *novinky*

9 - 10 / 2021
ročník XXVII
—
nepredajné

Dvojmesačník občanov
mestskej časti
Bratislava-Vajnory

Október – Mesiac úcty k starším

Hodové slávnosti vo Vajnoroch

Vajnorské futbalové legendy

V čísle sa dočítate

Str. 3	Milí naši seniori! Príhovor starostu mestskej časti Bratislava-Vajnory Ing. Michala Vlčeka; Poďakovanie zamestnancom a vedeniu spoločnosti Asbis SK	Str. 16	Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (7)
Str. 4	Rozlúčili sme sa bývalým starostom Vajnor Ing. Marianom Pružinom; Revitalizácia v mestských častiach Bratislavy sa dotkne aj Vajnor	Str. 17	Vajnorské ľudové umenie ocenili veľikáni Martin Benka a Alois Kalvoda
Str. 5	Hodové slávnosti Vajnorské; Jubilanti Senior klubu Vajnory	Str. 18 – 19	Vajnorské futbalové legendy Milan „Muto“ Zeman
Str. 6	Éra samizdatu	Str. 20 – 21	Život FK Vajnory
Str. 7	Vajnory môžu získať budovu na Šaldovej ulici; Zrevitalizovali sme detské ihrisko; Lepšia doprava – kvalitnejšia doprava	Str. 22	Čistenie horských studničiek; Dinosauri nie sú jediný druh, ktorý na Zemi vyhynul
Str. 8	Čo na to starosta?; Vajnorský tanečný pohár 2021	Str. 23	Uvítanie detí do života Športový deň
Str. 9	Navážanie zeminy na Vajnorské letisko; Nápis VAJNORY	Str. 24	Biatlon – o tých, ktorí sa rozhodli v daný deň športovať; Koncert – hudba spojená so zamyslením...
Str. 10	Prvá obaračka VSV – Vinohradníckeho spolku Vajnory dopadla na výbornú	Str. 25	Divadelné predstavenie Príbeh koníka Vraníka; Tretiaci v ovocnom sade očami žiačky; Testovanie pohybových predpokladov
Str. 11	Október – Mesiac úcty k starším	Str. 26	Knižnica Bielopolicová; Školský dvor v novom šate; Stojí Ľudovít Štúr za ypsilonom?;
Str. 12 – 13	Príbehy Vajnorského ornamentu (8)	Str. 27	Učíme sa prostredníctvom zážitkov. My sa veru nudiť nebudeme! Zavárané tajomstvo; Plán poľovačiek v poľovnom revíri Vajnory na sezónu 2021; Posila na hospodárskej správe
Str. 14 – 15	Počiatky a pôsobnosť nášho dychového orchestra (8)	Str. 28	Urobili sme, fotoreportáž

CENNÍK INZERCIE

ROZMERY		CENA V EUR	
		bez DPH	s DPH
a)	1 strana: 21 × 29,7 cm	440,00	528,00
b)	1/2 strany: 13 × 19 cm	260,00	312,00
c)	1/4 strany: 9 × 13 cm	140,00	168,00
d)	1/8 strany: 6 × 9 cm	90,00	108,00
e)	1/16 strany: 4,5 × 6 cm	60,00	72,00
f)	cena plošného inzerátu atypických rozmerov (za 1 cm ²)	1,40	1,68
g)	Komerčná riadková inzercia (predám, kúpim, služby a pod.) za 1 slovo (tel. číslo = 1 slovo)	0,75	0,90
Politická inzercia: 1,5 násobok ceny bežnej inzercie vo Vajnorských novinkách			
Zľavy: Pri opakovanom uverejnení inzerátu 3 až 4 krát za sebou: zľava 10 %; 5 a viackrát za sebou = zľava 20 %			

ZBAVTE SA STARÝCH SPOTREBIČOV EKOLOGICKY A ZDARMA!

Vašu starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky vám zadarmo vyzdvihneme priamo z vašej adresy a odvezieme na ekologickú recykláciu.

Navštívte www.zberelektroodpadu.sk a objednajte si bezplatný odvoz starého spotrebiča priamo z vašej adresy.

DÔLEŽITÉ KONTAKTY

Hlásenie porúch BVS: 0800 121 333

Hlásenie porúch ZSE: 0800 111 567

Hlásenie porúch VO: 02/63 81 01 51

Hasičská služba: 150, 112, Záchraná služba: 155, 112

Mestská polícia: 159, Havarijná služba: 0123

OLO: 02/50 11 01 11

MIESTNY ÚRAD

Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava

Tel. číslo do digitálnej ústredne: 0850 24 25 24

e-mailová adresa: vajnory@vajnory.sk

**VAJNORSKÉ
NOVINKY**

e-mail: redakcia@vajnory.sk

Internetová adresa:

www.vajnory.sk

Dvojmesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Vajnory. Vydáva Vajnorská podporná spoločnosť, sídlo: Pod lipami 2, 831 07 Bratislava, IČO: 00 304 565. ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2 200 výtlačkov. Nepredajné. Uzavierka 27. 10. 2021. Vydané 23. 11. 2021, číslo 9 – 10/2021, ročník XXVII. Číslo zostavil: PhDr. Stanislav Bachleda. Redakčná rada: predsedníčka Ing. Soňa Molnárová, členovia: Marek Grebečí, Ing. Václav Fekete, Jozef Šimonovič, Alexandra Görcsová. Jazyková úprava: Mgr. Jela Lukyová. Tlač: KASICO, a. s., Hagarova 9, 831 51 Bratislava. Inzeráty: redakcia@vajnory.sk. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú v plnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné.

Milí naši seniori,

V zhone dní zvykneme zabúdať, že staroba je bežnou súčasťou života a každého budúcnosťou. Neraz tiež opomíname, že Vy, naši seniori, ste len nedávno stáli na rovnakých miestach, kde dnes stojíme my. Každý z nás stavia na základoch, ktoré postavili predchádzajúce generácie. Na štartovú čiaru vďaka tomu prichádzame s výhodou; môžeme čerpať z múdrosti dejín, nechať si poradiť a vychádzať už „len“ z poučení tam, kde si generácie pred nami museli situácie odskúšať a odžiť na vlastnej koži.

tento úvodník je písaný najmä pre Vás. Október je už tradične venovaný úcte k starším, no náš rešpekt a záujem si zaslúžite nielen počas jedného symbolického mesiaca. Úprimne dúfam, že ho cítite aj z našej strany.

Mladší obyvatelia Vajnory sa ma často pýtajú, prečo sú toľké z miestnych podujatí a aktivít určené práve Vám, seniorom. Rovnako často odpovedám, že dnešný postoj k starším predurčuje zvyklosť a správanie, s ktorými sa raz vo vysokom veku budeme stretávať zo strany detí a mladých my aj oni. Priznávam, je to trochu zjednodušená odpoveď a veľmi rád využijem tento priestor na to, aby som ju rozvinul a doplnil.

Najstarší medzi nami jednoducho prekráčali cestami, na ktoré sa mnohí ešte len chystáme. Máme tak jedinečnú možnosť nasledovať ich (Vaše!) správne rozhodnutia a vyvarovať sa minulých omylov v profesných, spoločenských aj v súkromných sférach. Vďaka krásnym aj trpkým životným skúsenostiam seniorov máme viac znalostí, viac možností a menej príkorí, ktoré by vyplývali z neznáma. Stačí len počúvať.

Samozrejme, doba aj kontext sa mení, ale je naivné myslieť si, že nám staršie generácie nemajú čo ponúknuť. Časom sa menia okolnosti, ale všeobecná ľudská skúsenosť

zostáva naprieč storočiami rovnaká. Nadhľad a múdrosť starších nám to vie pripomenúť najlepšie. Aj preto verím, že ľudia vo vysokom veku si zaslúžia našu pozornosť a úctu nielen pri špeciálnych dátumoch v kalendári. Koniec koncov, sú nám oporou aj dnes, pomáhajú rodinám, vychovávajú vnúčky a vnukov, zapájajú sa do politického i spoločenského života.

Milí seniori, ďakujem, že nás vždy ochotne počujete, poradíte nám, pochváľte to dobré, ale nebojte sa ani vyjadriť nepokoj tam, kde si to situácia žiada. Posledné dva pandemické roky boli obrovskou záťažou na Vašich pleciach. Vaše zdravie patrilo k najohrozenejším, mnohí ste museli okresať kontakt so svojimi blízkymi, prečkať neľahké výzvy. Život poznačila neistota a, bohužiaľ, aj osamelosť.

Úprimne verím, že situácia sa už nezhorší a my sa budeme môcť opäť stretávať, ďalej sa od Vás učiť, lepšie sa spoznávať a vzájomne obohacovať. Zo srdca Vám ďakujem za pomoc, podporu, láskavosť a trpezlivosť.

Ste mi v mnohom inšpiráciou a nenahradietelnou spätnou väzbou.

Michal Vlček

Podakovanie zamestnancom a vedeniu spoločnosti Asbis SK, za dobrovoľnícku aktivitu na území Vajnory. „Natieranie plotu na detskom ihrisku zamestnancami Asbis SK“

Snímky: archív

Rozlúčili sme sa bývalým starostom Vajnor Ing. Marianom Pružinom

V pondelok ráno 25. októbra nás zastihla smutná správa o smrti nášho spoluobčana, kamaráta Ing. Mariana Pružinu.

Zomrel náhle a nikto z nás sa nestihol na túto chvíľu pripraviť. Ani v tomto prípade smrť nebrala ohľad na nikoho. Bezcitne sa vkradla do príbytku jednej z našich rodín a vzala si so sebou spoluobčana, priateľa, ktorého poznala väčšina z nás. Pán Marian Pružina sa do histórie Vajnor zapíše ako starosta, ktorý pôsobil vo svojej funkcii dve volebné obdobia v rokoch 1994 – 2002.

Skončil sa jeden ľudský život a my si znovu uvedomujeme, že smrťou jedinca sa na svete nič nemení, ten ostáva a pôjde ďalej aj bez nás. Nesmrteľné je len to, čo po sebe zanecháme - dielo, práca a spomienky. Každý po sebe zanechá výsledky svojho snaženia a Marian Pružina položil základný kameň budovania kanalizácie vo Vajnoroch, čo, okrem iného, už navždy ostane jeho zásluhou.

Pri spomienkach na Mariana Pružinu nemôžeme vynechať jeho prínos a zásluhu na pokračovaní partnerstva obcí Vajnory a Alviano, ktoré trvá už tridsať rokov. Aj vďaka nemu boli návštevy, spoločné kultúrne podujatia a stretnutia či už vo Vajnoroch alebo v Taliansku neodmysliteľnou súčasťou života oboch obcí.

Nielen v rokoch, počas ktorých stál na čele Vajnor, ale i neskôr, mal pre každého dvere otvorené, vedel poradiť, pomôcť a vždy priamo a bez okolkov povedal svoj názor.

Posledná rozlúčka – to je okamih pravdy, okamih prejavenej citov, okamih slov a myšlienok, ktoré nás spájajú so zosnulým a ktorými ho odprevdzame na jeho ďalekú cestu. Lúčime sa s pánom Marianom Pružinom.

**Češť jeho pamiatke,
nech odpočíva v pokoji!**

Text: Soňa Molnárová,
zástupkyňa starostu
Snímka: archív

*Keď jeseň so zimou sa stretá,
Dĺžia sa tiene večera,
Prišiel čas odísť z tohto sveta,
Inou cestou sa poberať.*

Revitalizácia v mestských častiach Bratislavy sa dotkne aj Vajnor

Text: redakcia

Hlavné mesto a Metropolitný inštitút Bratislavy spolu s mestskými časťami a architektmi vybrali ďalšie štyri verejné priestory, ktoré prejdú revitalizáciou.

Jedným z priestorov je aj park na rohu ulice Kataríny Brúderovej vo Vajnoroch. Jeho revitalizáciou sa zvýši kvalita súčasného zanedbaného verejného priestoru. Projekty sú súčasťou programu Živé miesta, ktorého cieľom je moderni-

zácia a skvalitňovanie dlhodobo zanedbaných verejných priestorov v Bratislave.

Všetky nové zadania majú za cieľ skvalitniť využívanie verejných priestorov a zároveň reagujú na klimatické zmeny, ktorým mesto čelí, a preto dôležitým princípom pri všetkých projektoch je vysádzanie zelene.

„Bratislava má veľký dlh v modernizácii a skvalitňovaní verejných priestorov. Postupne ho skrácujeme a ľudia v našom meste už môžu využívať mnoho miest, o ktoré sa roky nikto nestaral. Dostávajú novú kvalitnejšiu zeleň, mobiliár či nové funkcie. Miesta, cez ktoré ľudia iba prechádzali, získavajú dôvody na zastavenie sa, čo dodáva úplne iný pocit,“ povedal Matúš Vallo, primátor hlavného mesta.

Architektonické štúdie s vizualizáciami budú hotové do konca roka, následne sa spracuje projektová dokumentácia pre vydanie potrebných povolení, aby sa mohol spustiť proces verejného obstarávania, od ktorého závisí samotné začatie rekonštrukcie.

„Lokality do Živých miest vyberáme na základe rôznych kritérií. Záleží nám na tom, aby sa revitalizácie robili vo všetkých mestských častiach a nielen v centre Bratislavy,“ priblížil Marcel Dzurilla, riaditeľ sekcie tvorby mestských priestorov z Metropolitného inštitútu Bratislavy.

Hodové slávnosti Vajnorské

Text: Mateľ Farbula
Snímky: Martin Bača

Dňa 15. septembra sa v Parku Pod lipami uskutočnili hodové slávnosti, ktoré sa konali pod záštitou miestneho úradu. Program slávnostne otvoril Vajnorský okrásľovaci spolok a návštevníkom sa predstavili najmä domáce spolky či miestni interpreti.

Hodové popoludnie bolo výnimočné aj vďaka odovzdávaniu cien Ferdinanda Fašunga. Ide o ocenenie za prácu v ochotníckom divadle, za prínos pre folklór, tradície či spev. Z dôvodu protipandemických opatrení sa tieto ceny v minulom roku nepodarilo odovzdať, a tak sa ocenenie zrealizovalo počas tohtoročných hodových slávností.

Súčasťou odovzdávania cien bolo aj spevácke vystúpenie speváka a herca Dávida Arvu. Záštitu nad odovzdávaním cien prevzal Igor Roy, ktorý bol zároveň aj jedným z ocenených.

Nasledovalo vystúpenie vajnorskej dychovky, ktorá sa predstavila s hodinovým programom. Po nej sa návštevníci hodových slávností mohli tešiť na hudobné teleso Magdala band. Rytmy jazzu či swingu boli veľmi príjemným spestrením programu. Zlatou bodkou večera bolo vystúpenie Vajnoračom dobre známej hudobnej skupiny Shine, ktorá program ukončila. Účast návštevníkov bola vysoká.

Veríme, že každý si v rámci programu našiel to svoje a že už čoskoro sa uvidíme na ďalších pripravovaných podujatiach, napríklad aj na Vianočných trhoch, ktoré by sa mali uskutočniť v Parku Pod lipami počas druhého decembrového víkendu.

JUBILANTI SENIOR KLUBU VAJNORY

Mária Mudejovská, 70 rokov
Lýdia Zacharová, 75 rokov

Srdečne blahoželáme.

Éra samizdatu

Text: Mária Horváthová
Snímky: Miloš Majko

V dome kultúry sa v nedeľu 10. októbra 2021 uskutočnilo zaujímavé stretnutie so slovenským historikom, spisovateľom Ing. PhDr. Jánom Šimulčíkom, PhD., ktoré zorganizovala naša mestská časť v spolupráci s miestnou knižnicou a klubom Združenia kresťanských seniorov.

Témou bola kniha pána Šimulčíka Éra samizdatu. Pre toho, kto sa s týmto pojmom doteraz nestretol: slovo samizdat je odvodené z ruského slova samoizdatel'stvo, čo v preklade znamená samovydávanie. Išlo o vydávanie zakázanej literatúry alebo literatúry zakázaných autorov počas socializmu. To, že sme na Slovensku mali počas obdobia normalizácie (1969 – 1989) vyše dvadsať samizdatových časopisov, bolo prekvapením aj pre mňa, hoci sme s niektorými z nich prichádzali do kontaktu. Ako pán Šimulčík výstižne povedal, vydávanie samizdatových časopisov svedčí o odvahe mnohých Slovákov, ktorí sa angažovali pri príprave, vydaní a distribúcii týchto materiálov aj napriek hrozbe perzekúcie zo strany štátnej bezpečnosti. Samizdaty sprístupňovali pravdivé informácie a pohľady, ktoré nám v tom čase bytostne chýbali.

Moderátor večera JUDr. Martin Lauko vyzval pána Šimulčíka, aby nám predstavil svoju tvorbu, a tak sme sa mohli dozvedieť, ktoré tituly vydal a z akého dôvodu. Z jeho pera už vyšlo: Svetlo z podzemia (Z kroniky katolíckeho samizdatu 1969 – 1989), Čas svitania (Sviečková ma-

Diskutuje pani zástupkyňa starostu Ing. Soňa Molnárová

nifestácia – 25. marec 1988), Katolícka cirkev a nežná revolúcia 1989, Zápas o nádej (Z kroniky tajných kňazov 1969 – 1989), Zápas o svedomie (Hladovka študentov bohosloveckej fakulty v roku 1980), Združenie katolíckych duchovných Pacem in terris (Výber zo samizdatových dokumentov 1969 – 1989), Dokumenty doby 1990 – 2000, Čas odvahy (Najväčšia podpisová akcia za náboženskú slobodu – 500 000 občanov ČSSR) a poslednou vydanou knihou je Éra samizdatu.

Pán Šimulčík nás povzbudil, aby sme si svoje skúsenosti z čias totality nenechali pre seba, ale vydali svedectvo, lebo ako vraj hovorí jedno latinské príslovie: To, čo nie je napísané, sa nikdy nestalo.

V diskusii s pánom Šimulčíkom sme sa tiež dozvedeli, že čoskoro mu vyjde ďalšia kniha o malých spoločenstvách (o mladých ľuďoch a rodinách, ktorí sa počas socializmu spolu stretávali, aby si navzájom pomáhali a povzbudzovali sa vo viere). Gratulujeme a pánovi Šimulčíkovi želáme veľa elánu a tvorivých síl!

VIAC INFORMÁCIÍ ZÍSKATE AJ PO ZOSNÍMANÍ QR KÓDU:

V príjemnej debате

Pozorní návštevníci

Vajnory môžu získať budovu na Šaldovej ulici

Text: Tomáš Hajdušek
Snímka: Martin Bača

Šaldovu si mnohí z nás pamätajú ako bývalú škôlku, ale aj budovu, v ktorej sídlila knižnica, mestská polícia, modelári, či keramická dielňa.

Pre svoj nevyhovujúci technický stav bola škôlka na začiatku 90-tych rokov zrušená a zmena režimu priniesla aj zmeny vo vlastníctve majetkov a budova spolu s pozemkom prešla do vlastníctva štátu – Ministerstvu vnútra SR. Aj napriek tomu mala budova pre obyvateľov Vajnor svoje dvere aj naďalej otvorené a aj dnes tu pôsobia skauti, divadelníci, charita, či ZUŠka.

Viacere pokusy v minulosti získať budovu opäť do vlastníctva Vajnor neboli z rôznych dôvodov úspešné, preto do nej mestská časť nemohla investovať potrebné financie, a tak budova naďalej chátrala. Súčasnú vedu mestskej časti otvorilo rokovania s vedením ministerstva vnútra a vyzerá, že tentokrát by snahy mohli byť úspešné. Starosta Vlček predložil na no-

Súčasný stav budovy je už nevyhovujúci

vembrovom miestnom zastupiteľstve poslancom návrh na súhlas s odkúpením budovy, ktorý poslanci schválili.

Vajnory majú možnosť premeniť schátralé miesto na nové kultúrno-spoločenské a športové centrum.

Zrevitalizovali sme detské ihrisko

Text: redakcia **Snímka:** archív

Detské ihrisko pri Terne je síce menšie, ale u malých návštevníkov, ktorí s rodičmi idú na nákup do neďalekého obchodu, o to obľúbenejšie.

Najlepšie časy už malo za sebou, preto sme sa rozhodli pristúpiť k jeho komplexnej revitalizácii. Boli osadené nové certifikované hracie prvky pre deti od 3 do 12 rokov, dopadové plochy a revitalizované je aj okolie ihriska. Pribudol nový záhon a čaká nás ešte výsadba živého plota. A čo by to bolo za ihrisko, ak by ho neotvorili jeho hlavní „užívateľia“? Preto sme v piatok 22. októbra poprosili našich škôlkarov, aby ihrisko otestovali. Na všetko podstatné dohliadal Šašo Ľuboš, ktorý si pre deti pripravil balónikovou show. Veríme, že ihrisko bude dobre slúžiť a poteší mnohé vajnorské deti.

Detské ihrisko pri Terne

LEPŠIA DOPRAVA – KVALITNEJŠIA DOPRAVA

Text: Tomáš Hajdušek

Mestská časť Bratislava-Vajnory dlhodobo pracuje na projekte integrovaného parkoviska pri železničnej stanici, ktorého cieľom je motivovať ľudí presadnúť z áut do verejnej dopravy. Vajnory majú vlakovú stanicu, ktorou sa obyvatelia Vajnor pohodlne prepravujú do centra mesta. Súčasný stav stanice a jej zázemie však nezodpovedá požiadavkám 21. storočia. Aj preto sa vedenie mestskej časti rozhodlo postupnými krokmi zatraktívniť železničnú stanicu a do spolupráce zapája aj ďalších partnerov. Jedným z nich je aj Dopravný podnik mesta Bratislava, s ktorého vedením rokoval starosta Vajnor, Michal Vlček. Vedeniu dopravného podniku Vlček predstavil projekt integrovaného parkoviska, ktorý bude financovaný z európskych zdrojov.

„Vybudovanie integrovaného parkoviska je jedným z krokov k tomu, aby sa vlaková doprava vo Vajnoroch stala pre všetkých našich obyvateľov dostupnejšou. Či už prídete na stanicu autom, autobusom alebo na bicykli. Z toho dôvodu som sa stretol s generálnym riaditeľom a predsedom predstavenstva Dopravného podniku mesta Bratislava – Martinom Rybanským a hovorili sme ako spoločne urobiť autobusovú infraštruktúru pri vlakovej stanici v rámci uvedeného projektu kvalitnejšou,“ povedal Vlček.

Aj samotný generálny riaditeľ Rybanský ocenil myšlienku vybudovania integrovaného parkoviska vo Vajnoroch a prisľúbil účasť dopravného podniku v celom projekte. Ich participácia by mala spočívať v modernizácii zastávky, pridaním elektronickej tabule, ale aj v zlepšení celkového zázemia autobusovej dopravy v tejto lokalite. Aj táto časť by mala byť financovaná zo zdrojov európskych fondov.

Čo na to starosta?

Snímka: archív

➤ **Prečo boli spílené dva topole na detskom ihrisku na Koniarkovej ulici? To sa naozaj musí vypíliť každá zeleň?**

Rozumiem Vášmu rozhorčeniu. Ani ja sám nie som nadšený výrubom stromov, ale v tomto prípade má prednosť bezpečnosť a zdravie návštevníkov parku a detí. Podľa posudkov mali topole zhoršený zdravotný stav a stabilitu. Rástli na detskom ihrisku, a preto sme v žiadnom prípade nechceli dopustiť v prípade búrky či silného vetra pád stromu a ublíženie na zdraví. Na samotný výrub mala naša mestská časť povolenie od správneho orgánu. Plánovaná je náhradná výsadba, ktorá bude realizovaná v dohľadnej dobe.

➤ **Ako plánujete riešiť bezpečnosť na križovatke Pri kaplnke? Neustále tam dochádza k dopravným nehodám.**

Vnímame uvedenú križovatku ako jedno z najnebezpečnejších dopravných miest vo Vajnoroch. O možných riešeniach sme diskutovali a hľadali najvhodnejšie riešenie s viacerými odborníkmi na doprav-

nú bezpečnosť. Nedávno som sa zúčastnil aj stretnutia na Ministerstve dopravy ohľadom plánovaného otvorenia obchvatu D4R7. Odporúčania sa zhodujú s radikálnymi opatreniami počkať na otvorenie dlho očakávaného obchvatu D4R7, pri ktorom sa predpokladá významné zníženie počtu áut z Rybničnej ulice. Odhady hovoria o znížení až o 70 % áut, čo by viedlo k zlepšeniu situácie. Po kompletnom otvorení obchvatu situáciu vyhodnotíme a zväžeme vhodné kroky. Bezpečnosť znižujú aj často odparkované autá pred reštauráciou, ktoré výrazne znižujú výhľad do križovatky. Z toho dôvodu budú v najbližšom období pred reštauráciou osadené stĺpiky, čím by sa mal tento problém vyriešiť.

➤ **Prečo dovoľíte nákladným autám a stavebným mechanizmom parkovať po Vajnoroch? Na Baničovej obyvatel' Vajnor normálne nezaparkuje.**

Ide o vozidlá subdodávateľskej spoločnosti BVS, ktorá v súčasnosti realizuje vo viacerých uliciach Vajnor rekonštrukciu kanalizačných vpustí a kanalizačnej in-

Starosta MČ Vajnory M. Vlček

fraštruktúry. Aby práce boli ukončené čo najskôr, materiál aj mechanizmy ostávajú pri stavbe. Upozornil som aj písomne zástupcov BVS, aby realizátor stavby bol ohľadupnejší a citlivejší hlavne v skorých ranných hodinách. Ďakujem za upozornenie a prosím Vás o trpezlivosť.

V prípade otázok kontaktujte:
starosta@vajnory.sk

Vajnorský tanečný pohár 2021

Text a snímka: Igor Földes

Vo Veľkej sále Domu kultúry Vajnory sa dňa 19. septembra 2021 konal už 6. ročník tanečnej súťaže v štandardných a latinsko-amerických tancoch Vajnorský tanečný pohár, ktorej organizátorom bol Interklub Bratislava a podujatie finančne podporila Vajnorská podporná spoločnosť.

Tento rok bol výnimočný rekordnou účasťou až 186 tanečných párov detí a dospelých z Bratislavy, Pezinka, Modry, Nových Zámkov, Trnavy, Trenčína, Žiliny, Žiaru nad Hronom, Banskej Bystrice, Lučenca a Michaloviec. Súťaž sprievodným slovom sprevádzal pán Ing. Eduard Slimák. Odbornú porotu tvorilo desať profesionálnych rozhodcov, ktorí mali pri vynikajúcich výkonoch tanečných párov veľmi náročnú úlohu. Súťažilo sa v tancoch waltz, tango, valčík, quick step, samba, rumba, cha-cha,

jive a paso doble. Diváci tanečníkov nadšene povzbudzovali a večernými finálovými vystúpeniami dospelých v štandardných a latinsko-amerických tancoch výborná športová atmosféra vyvrcholila. Ceny víťaz-

om odovzdávali zástupkyňa starostu pani Ing. Soňa Molnárová a zástupca Interklubu Bratislava pán Ing. Igor Földes. Už teraz sa veľmi tešíme na 7. ročník Vajnorského tanečného pohára v roku 2021!

Navážanie zeminu na Vajnorské letisko

Text: redakcia **Snímka:** Martin Bača

Miestny úrad vo Vajnoroch pred časom obdržal od vlastníkov pozemkov starého letiska žiadosť o navážanie zeminu na plochu bývalého športového letiska.

Vlastníci pozemkov realizujú výstavbu v inej lokalite hlavného mesta a výkopovú zeminu žiadali uskladniť vo Vajnoroch. Zo žiadosti vyplývalo, že sa jedná o objem 34 tisíc metrov kubických zeminu. Vajnory majú z minulosti zlé skúsenosti s navážkami a skládkami. Navážka takéhoto objemu zeminu znamená prejazd veľkého množstva nákladných áut ulicami Vajnor. Z tohto dôvodu sa starosta mestskej časti rozhodol nevyhovieť žiadosti a vydal nesúhlasné stanovisko. Je potrebné dodať, že majiteľ pozemkov aj napriek nesúhlasu mestskej časti, dostal súhlas Magistrátu hlavného mesta Bratislava a Okresného úradu Bratislava, odbor životného prostredia O svojom nesúhlasnom stanovisku starosta informoval aj vedenie magistrátu a rovnako Okresný úrad. Vedenie mestskej časti Vajnory sa chcelo uistiť, že nedôjde k znečisteniu životného prostredia a ohrozeniu zdravia našich obyvateľov, zrealizovala preto rozbor navezenej zeminu. Výsledky rozboru nepreukázali škodlivé látky v pôde.

Dátum prevzatia vzorky: 13.10.2021 Dátum vykonania skúšky: 13.10.2021 - 28.10.2021 Dátum vystavenia protokolu: 02.11.2021

Informácie o odbere vzorky:
Dátum odboru: 08.10.2021
Miesto odboru: Staré letisko Vajnory
Vzorku odobral: zákazník
Informácie o vzorku:
104-2021-00034833
Názov vzorky: vzorka č.1
Spôsob uskladnenia: Sklad
Materiál: Zemina

Fyzikálne a chemické skúšky

Parameter	Jednotka	Povolená hodnota	Výsledok merania	Neistota merania ¹	Princíp	Skúšobná metóda	H	SL	TS
Arzen (As)	mg/kg suš.	max. 65	7,5	14%	HG-AAS	LS-PP-CH-22	V	TR	A
Kadmium (Cd)	mg/kg suš.	max. 10	<0,4	-	F-AAS	LS-PP-CH-27	V	TR	A
Kobalt (Co)	mg/kg suš.	max. 180	7,1	23%	F-AAS	LS-PP-CH-29	V	TR	A
Napätáre ťažkovokyslíkovej látky (NEL-IC)	mg/kg suš.	max. 400	<10	-	Spektrophotometria (RS)	LS-PP-CH-2108	V	TR	A
Nikl (Ni)	mg/kg suš.	max. 180	29,7	23%	F-AAS	LS-PP-CH-2101	V	TR	A
Olovo (Pb)	mg/kg suš.	max. 250	14,9	24%	F-AAS	LS-PP-CH-2111	V	TR	A
Ortúť (Hg)	mg/kg suš.	max. 2,5	0,062	15%	AAS-AMA	LS-PP-CH-30	V	TR	A
Stupeň pri 105°C	% hmot.	-	85,6	0%	Gravimetria	LS-PP-CH-31	-	TR	A
Stupeň PAU	mg/kg suš.	max. 190	<1	-	LC-FLD	PP-DCH-17	V	-	SA
PCB suma	mg/kg suš.	max. 2,5	<0,025	-	GC-ECD	PP-DCH-18	V	-	SA

Posúdenie súčidla / neistota

Výsledky meraní sledovaných parametrov sú v súlade s nákladnými kritériami horninového prostredia a pôdy pre obytne zóny podľa Prílohy 12a k Sevnici MZP SR z 28.1.2015 č.1/2015-7 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia.

Dátum prevzatia vzorky: 13.10.2021 Dátum vykonania skúšky: 13.10.2021 - 28.10.2021 Dátum vystavenia protokolu: 02.11.2021

Informácie o odbere vzorky:
Dátum odboru: 08.10.2021
Miesto odboru: Staré letisko Vajnory
Vzorku odobral: zákazník
Informácie o vzorku:
104-2021-00034834
Názov vzorky: vzorka č.2
Spôsob uskladnenia: Sklad
Materiál: Zemina

Fyzikálne a chemické skúšky

Parameter	Jednotka	Povolená hodnota	Výsledok merania	Neistota merania ¹	Princíp	Skúšobná metóda	H	SL	TS
Arzen (As)	mg/kg suš.	max. 65	6,2	14%	HG-AAS	LS-PP-CH-22	V	TR	A
Kadmium (Cd)	mg/kg suš.	max. 10	<0,4	-	F-AAS	LS-PP-CH-27	V	TR	A
Kobalt (Co)	mg/kg suš.	max. 180	5,4	23%	F-AAS	LS-PP-CH-29	V	TR	A
Napätáre ťažkovokyslíkovej látky (NEL-IC)	mg/kg suš.	max. 400	<10	-	Spektrophotometria (RS)	LS-PP-CH-2108	V	TR	A
Nikl (Ni)	mg/kg suš.	max. 180	20,8	23%	F-AAS	LS-PP-CH-2101	V	TR	A
Olovo (Pb)	mg/kg suš.	max. 250	8,6	24%	F-AAS	LS-PP-CH-2111	V	TR	A
Ortúť (Hg)	mg/kg suš.	max. 2,5	0,038	20%	AAS-AMA	LS-PP-CH-30	V	TR	A
Stupeň pri 105°C	% hmot.	-	87,1	0%	Gravimetria	LS-PP-CH-31	-	TR	A
Stupeň PAU	mg/kg suš.	max. 190	<1	-	LC-FLD	PP-DCH-17	V	-	SA
PCB suma	mg/kg suš.	max. 2,5	<0,025	-	GC-ECD	PP-DCH-18	V	-	SA

Posúdenie súčidla / neistota

Výsledky meraní sledovaných parametrov sú v súlade s nákladnými kritériami horninového prostredia a pôdy pre obytne zóny podľa Prílohy 12a k Sevnici MZP SR z 28.1.2015 č.1/2015-7 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia.

Nápis VAJNORY

Text a snímky: redakcia

Minulý rok získala mestská časť Bratislava-Vajnory od Bratislavského samosprávneho kraja dotáciu na dva projekty. Radi by sme vám predstavili jeden z nich, a to tematický drevený nápis Vajnory, ktorý bude skrášľovať našu mestskú časť a určite si ho všimnú aj návštevníci, ktorí budú Vajnormi len prechádzať. Zaujme najmä tým, že ho budú zdobiť typické vajnorské prvky z našej histórie, z našich tradícií a zvykov. Na maľovanie nápisu sa budú výtvarne podieľať miestni umelci, kultúrne spolky, ale aj umelecká škola a už teraz sa tešíme, že Vám budeme môcť ukázať nápis v jeho finálnej podobe.

Pracovník HS pri písme na maľovanie

Jednotlivé písmeňá maľovali vajnorskí umelci

Prvá oberačka VSV – Vinohradníckeho spolku Vajnory dopadla na výbornú

Text: Michal Szalay
Snímky: archív

Myslím, že náš VSV – Vinohradnícky spolok Vajnory netreba už Vajnorákom nijako zvlášť predstavovať. Vznikli sme na konci roku 2020 a naším hlavným poslaním bola a stále je záchrana vrátených vajnorských vinohradov.

Všetci štyria zakladajúci členovia – Juraj Ondruška, Václav Fekete, Matej Zeman a Michal Szalay sme sa od počiatku do toho pustili s veľkým nasadením, čo prinieslo „ovocie“ v podobe záchranu už viac ako 150 000 m² vajnorských vinohradov, ktoré sa v tomto roku znova začali obrábať. Keďže sme ostatným chceli ísť príkladom a ukázať „ako sa to dá“, zobral si aj náš spolok do nájmu od vajnorského Urbáru a súkromných majiteľov približne 10 000 m² vinohradov vo vajnorskom chotári. Začínali sme ako ostatní, od nuly. Zlý stav niekoľko rokov neobrábaných vinohradov si vyžadoval obetovať im mnoho síl a času v podobe opravy stĺpikov, výmeny drôtov či vyplievania. Po niekoľkých týždňoch tvrdej driny začal mať náš komunitný vinohrad fazónu. Mohli sme sa tak pustiť do skutočnej práce vinohradníkov, strihania, viazania a celkovej starostlivosti o vinič. Po základnom ozdravení prišli na rad zelené práce, ochrana pred škodcami a mnoho iného, ako je skrášľovanie a starostlivosť o okolie vinohradu.

Tvrdá práca sa rozhodne vyplatila a ako sa hovorí, čo viniči dáš, to sa ti aj vráti. A veru sa aj vrátilo. Dňa 18. 9. náš spolok usporiadal našu prvú oberačku, na ktorej sa zúčastnil kopec skvelých ľudí, ktorí nám celý rok pomáhali a bez váhania prišli pomôcť obrať aj to najcennejšie, čo nám úpätia Karpát nášho vajnorského chotára môžu dať – vajnorské hrozno na vajnorské víno. Oberačka začala zavčas rána a do obeda sme mali obraté. Do vinice sme priniesli aj malý preš, aby sme mohli najmladšej generácii Vajnorákov ukázať, ako sa spracováva hrozno tradičnou metódou. Odmenou za pomoc našim najmladším pomocníkom bol čerstvý sladučky mušt, ktorého chuť si ne-

Prešovanie najmladšou generáciou Vajnorákov. Zľava Alexander Onruška, Sofia Ondrušková

vedeli vynachváliť aj dospeláci. Neskôr nás čakala ešte práca v podobe prevozu hrozna na spracovanie, mletie a príprava na prešovanie, ktoré nás čakalo nasledujúci deň.

V prvom roku nás náš vinohrad odmenil úrodou cca 1 000 kg hrozna odrody Pešecká leánka s cukornatosťou 22,5°. Aj keď v deň oberačky panovalo aprílové počasie, dobrú náladu nám to nepokazilo, zábava a skvelá atmosféra v našom vinohrade panovala do večera. Po obratí nám prvú polovicu úrody pomohol spracovať náš spriatelovaný vinár z Jura Michal Kosorín, ktorý taktiež obhospodaruje a zachraňuje časť vajnorských vinohradov. Naše vajnorské hrozno, ktoré putovalo do spoločnej pivnice, ktorú má náš spolok s Michalom Kosorínom vo Svätom Jure, bolo teda spracované modernou metódou, lisované hydraulickým lisom a následné odkalenie, kvasenie a zretie bude realizované v nerezových nádobách s kontrolovaným chladením. Druhá časť úrody skončila vo Vajnoroch a spracovávala sa v pivnici predsedu nášho spolku Juraja Ondrušku, ako aj v pivnici jedného zo zakladateľov spolku Václava Feketeho, kde dorába víno aj z ich rodinného vinohradu. Táto časť úrody bola spracovaná klasickou starou metódou ručného lisovania v liatinovom preši s dreveným košom a víno

bude dozrievať v 50 l demižónoch pri ustálenej pivničnej teplote. Avšak na mletie hrozna, ktoré sa spracovávalo vo Vajnoroch, sme použili nie klasický ručný, ale elektrický mlynček s odstopkovaním, ktorý nám zapožičal ďalší zo spriatelovaných vinárov Miloš Mátuš z Rače. Miloš sa taktiež podujal zachrániť najväčší scelený vinohrad o veľkosti viac ako 73 000 m² vo vlastníctve vajnorského Urbáru, za čo mu patrí obrovská vďaka.

Sme naozaj radi a veľmi sa tešíme z toho, že popri úsilí nášho spolku a záchranu vajnorských vinohradov sa budujú veľmi silné priateľské vzťahy s vinármi z malokarpatského vinárskeho regiónu. Už teraz sa tešíme na prvé mladé víno, s ktorým sa budeme môcť pochváliť, spolu ho okoštovať a povedať „toto je to naše vajnorské“. Tento rok bol pre nás naozaj náročný, avšak vajnorské vinohrady nás odmenili krásnou úrodou, čo nás len utvrdilo v tom, že ak sa chce, dá sa naozaj všetko.

Pevne dúfame, že aj náš príbeh inšpiruje ďalších Vajnorákov a vo vajnorských viniciach sa nás pri pestovaní hrozna bude stretávať čoraz viac. Veď práve vďaka vínu a hroznu z vajnorských viníc sú naše Vajnory Vajnorami.

Október – Mesiac úcty k starším

Text: Soňa Molnárová
Snímky: rodinné albumy

**Život je ako večná rieka,
Do tej rieky láska vteká,
Šťastie, žiaľ a radosť ľudí
Tou zázračnou riekou prúdi.**

V Dome kultúry Vajnory sa v októbri pri príležitosti Mesiaca úcty k starším ukutočnilo stretnutie jubilujúcich spoluobčanov, ktorí v tomto kalendárnom roku dovŕšili alebo dovŕšia 75, 80, 85 a každý dožitý rok. Túto milú udalosť pripravil zbor pre občianske záležitosti v mestskej časti Bratislava-Vajnory. Jubilantom sme rozoslali 140 pozvánok a stretnutia sa ich zúčastnilo vyše päťdesiat.

V slávnostnom príhovore jubilantom starosta Michal Vlček povedal: „Vám, našim vajnorským seniorom, od ktorých sa máme neustále čo učiť, patrí náš obdiv a vďaka. Ste tu vždy pre nás, ochotne poradíte, vypočujete nás, ale aj pochválite. Krása človeka nespočíva len v mladosti, ale aj v múdrosti a skúsenosti. A práve tie sú inšpiráciou pre nás, pre naše kroky a rozhodnutia. Našu pozornosť a úctu si zaslúžite počas celého roka, nielen v jeden deň či mesiac. Som veľmi rád, že ste prijali moje pozvanie na dnešné slávnostné stretnutie.“ O dobrú náladu sa postaral spevák Otto Weiter, s ktorým si mnohé pesničky prítomní zaspievali.

Diamantová svadba manželov Ruženy a Jozefa Géczovcov

Na požiadanie detí jubilantov sme v obradnej sieni pripravili tri vzácne rodinné slávnosti. **Rubínovú svadbu** – štyridsať rokov spoločného života, pre manželov Gabrielu a Mariana Zemanovcov. **Zlatú svadbu** – päťdesiat rokov spoločného života, pre manželov Helenu a Vladimíra Hlavatých. **Diamantovú svadbu** – šesťdesiat ro-

kov spoločného života, pre manželov Ruženu a Jozefa Géczovcov.

Všetkým manželským párom srdečne blahoželáme a do ďalších spoločných rokov želáme veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody v kruhu svojich najdrahších.

Zlatá svadba manželov Heleny a Vladimíra Hlavatých

Gabriela a Marian Zemanovci oslávili rubínovú svadbu

Kútna plachta – Katarína Tesárová – detail vyšitého krstného mena

Príbehy Vajnorského ornamentu (8)

S ornamentom od narodenia II.

Text a snímky: Elena Karácsonyová

Vždy sa veľmi poteším, keď príbehy vajnorského ornamentu nájdú odozvu u Vás, čitateľov. Spätná väzba je pre mňa veľmi dôležitá. Znamená, že Vás zaujali nielen samotné príbehy, ale i to, že dokumentovať ornament, jeho tvorcov/tvorkyne a jeho osudy má ešte stále význam.

Pozvanie k napísaniu dnešného príbehu som dostala od pani Marcely Matulovej. Spolu so svojím manželom Ferdinandom opatrujú ako vzácnu spomienku na predchádzajúce generácie dve krásne kútné plachty.

Kútnou plachtou sa pôvodne oddeľovala posteľ rodičky od ostatného obytného priestoru. Pre rodičku predstavovala akési „izolačné zariadenie“, v ktorom mala byť počas celého šestonedelia, a chrániť tak seba i novorodeniatko pred škodlivými vplyvmi. I preto sú tieto plachty významnými nositeľkami ochranných symbolov či symbolov ľudského života. Dôležitý bol i výber farieb – vždy na nich nájdeme červenú, ktorej bola oddávna pripisovaná

ochranná funkcia. Kútnice sa šili z dvoch pól (šírok) plátina, ktoré boli spojené vloženou tkanou stuhou. Okolo dolného okraja a bokov bola prišitá paličkovaná, neskôr i kupovaná či háčkovaná čipka. Dolný okraj zdobí bohatá výšivka, ktorá má ustálenú formu. Staršie plachty sú zhotovené z domáceho plátina. Jeho štruktúra umožňovala zdobenie výšivkou podľa počítaných nití (krížik, steh). Neskôr používané továrenské plátina umožňovali už aplikáciu plnej výšivky.

Staršiu z kútnych plachiet, ktorú Vám chcem dnes predstaviť, vyšívava pani Anna Matulová (rod. Zemanová). Dominantou farbou je červená, ako vyšívací materiál použili

Kútna plachta – Anna Matulová

Kútna plachta – Anna Matulová – detail

Detail kútnej plachty – vyšívala Anna Matulová

pravdepodobne úrezník. Použité sú tradičné vajnorské motívy – rôzne formy kvetov i tradičné motívy vtáčkov. Pozorné oko nájde na fotografiách i dátum vyhotovenia – rok 1900. Táto plachta z prelomu 19. a 20. storočia je krásnou ukážkou staršej formy vajnorského ornamentu – jednoduchšieho v tvaroch i farebnosti. Druhú z plachiet vyšívala Katarína Tesárová, dcéra pani Anny Matulovej a teta pána Ferdinanda. Okrem precíznej oranžovej komplikovanej hrachovinky (ktorá je často využívanou technikou vo Vajnoroch a vidíme ju na oboch plachtách), nás zauj-

me výzdoba neštandardná pre vajnorské kútnice – výrazne vyšité meno autorky a – trochu schovaný - rok zhotovenia (1909).

Podľa odbornej literatúry kútnice strácajú svoje pôvodné využitie už v prvej tretine 20. storočia. Postupne boli používané skôr na dekoratívne a reprezentatívne účely. Vo Vajnoroch ich máme dochovaných pomerne dosť – iste práve vďaka ich bohatej výzdobe. Často sa s nimi stretávam i v domácnostiach, kde už nie sú zachované tradičné odevy či iné „ľudové“ úžitkové predmety. V mnohých rodinách je práve

kútnica jedinou dochovanou spomienkou na minulé generácie. Ja osobne budem veľmi rada, ak ich budeme môcť zdokumentovať čo najviac a vytvoriť čo najpresnejší obraz o vývoji tejto pozoruhodnej a krásnej textílie od jej najstarších foriem.

Ak nám chcete pomôcť doplniť dokumentáciu vajnorského ornamentu alebo máte námety na ďalšie „príbehy vajnorského ornamentu“, môžete nás kontaktovať na e-mailovej adrese redakcie alebo na adrese elena.vianocka@gmail.com

Počiatky a pôsobnosť nášho dychového orchestra (8)

Zdroj: Vojtech Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika)

Začiatok druhej polovice dvadsiateho storočia bol pre vajnorškú dychovku úspešný, čo potvrdzovali aj časté víťazstvá na rôznych súťažiach. No zažila aj "neúspech", ako to chápala dychovka i časť verejnosti, keď na jednej zo súťaží získala "len" druhé miesto. Svedčí to o vysokých interpretačných nárokoch tohto telesa, ktoré sa zo spomínaného „neúspechu“ veľmi rýchlo spamätalo a pokračovalo kvalitnými prezentáciami. Vystúpenia dychovej hudby Vajnorák sledovalo nielen množstvo bežných návštevníkov, ale napríklad na koncertoch v Prahe aj ministri. Kvalitu tunajšej dychovky potvrdzuje aj skutočnosť, že viacerí talentovaní hudobníci začali študovať na bratislavskom Konzervatóriu.

Vajnorák vo Vysokých Tatrách

V januári 1951 pri príležitosti 85-výročia založenia miestnej dychovej hudby vo Vajnoroch sa poriadala slávnostný koncert, kde okrem programu odovzdáva zástupca Matice slovenskej Ladislav Galko „záslužný diplom“ za ochotnícku a hudobnú činnosť dychovky za uplynulé obdobie.

V tomto roku sa zúčastňuje dychová hudba súťaže v Trenčíne, na krajskom kole LUT (Ľudová umelecká tvorivosť, pozn.). Dychovka zase reprezentovala Západoslovenský kraj a po veľmi dobrej hre získala ďalšie prvenstvo.

Na sklonku roka sa hudba rozširuje o ďalších mladých hudobníkov a to: Vlado Benčík r. 1936, Belaj Ján r. 1940, Brúder Milan r. 1936, Grebeči Augustín r. 1938, Grebeči Cyril r. 1938 (neskorší majster športu vo vzpieraní), Lobpreis Kamil r. 1936, Noskovič Michal r. 1937, Orth František r. 1935,

Polák František r. 1936, Tanáč Dušan r. 1938, Vlček Albert r. 1937.

I keď rok 1952 je úspešný pre vajnorškú dychovku, keď v máji získava na celoslovenskej prehliadke ďalšie prvenstvo v súťaži dychových hudieb, začali sa zaujímať aj profesionálni učitelia bratislavského konzervatória o mladých hudobníkov. A tak postupne ide študovať Milan Ježo, Titus Pilný, Marcel Jaslovský, Albert Vlček, Gusto Grebeči, Alojz Orth, Vlado Brenčič, Miro Zeman, aby sa neskôr stali platnými profesionálnymi hráčmi či už v SĽUKu, Slovenskej filharmónii, VUS (Vojenský umelecký súbor-pozn.) a inde.

Začiatkom roku 1953 prijíma miestna dychovka na slávnostnom koncerte názov znejúci našsky "Vajnorák", odkedy je známa pod týmto názvom stále. Koncert sa konal pri príležitosti prevzatia "Putovnej štandardy", ktorá bola dychovke pridelená radou ÚNV (Ústredný národný výbor-pozn.) Bra-

tislava za vynikajúce zásluhy o rozvoj tvorivosti na úseku dychových hudieb, ako aj rozšírenie družstevnej základni v obci.

Už v júni tohto roku sa dychová hudba zúčastňuje na prehliadke a súťaži dychových hudieb v Brne na Zimnom štadióne, keď ešte predtým si vybojovala prvenstvo na celoslovenskej súťaži v Košiciach. Ako víťazi reprezentovali Slovensko v Brne. Náročnému brnenskému obyvateľstvu sa predstavil populárnou skladbou od Karola Pádívého "Sedliacka" a od toho istého skladateľa vtedy ešte takmer neznámu polku "Vajnoršká". Po týchto skladbách nasledovali veľké ovácie takmer 20 tisíc účastníkov LUT po oba dni. **V priebehu roka sa prihlásili do učenia títo mladí hudobníci:** Levkovič Kamli r. 1942, Orth Vojtech r. 1937, Pilný Pavol r. 1939, Panák Cyril r. 1937, Turenič Vojtech r. 1942, Vitáloš Marcel r. 1941, Vitáloš Vlado r. 1940, Zeman Kamil r. 1939 a Zeman Vlado r. 1943.

V roku 19545, keď si mysleli hudobníci z vajnorskej dychovky, že sú na vrchole svojej umeleckej dráhy, zrejme sa pomýlili. Niektorí starší hudobníci nevenovali už patričnú pozornosť pravidelnému nácviku a mladší, i keď snahou, nestačili svoji schopnosťami k zrelému výkonu. Výsledok sa dostavil v tom, že na nastávajúcej prehliadke v Bratislave roku 1954 obsadil Vajnorrák už len druhé miesto za dychovkou z Devínskej Novej Vsi. Toto netradičné druhé miesto bolo síce pre muzikantov kruté, ale zároveň aj poučné. Rozobrala sa situácia v hudbe a našli hneď spoločného menovateľa – venovať zvýšenú pozornosť pravidelnému nácviku a usilovať získať stratenú pozíciu. Správnosť tohto zámeru ukázal krtáky čas...

V januári 1956 pri príležitosti 90. výročia založenia miestnej dychovej hudby schádzajú sa na slávnostnom koncerte v Sokolovni poriadajúceho jubilanta aj vzácní hostia z Prahy, Brna, ako aj zástupcovia kultúrno-politických zložiek NF (Národný front – pozn.), aby spoločne s domácim publikom oslávili toto jubileum.

Za dirigentským pultom sa striedajú kapelníci ako hosť Matej Belaj a domáci Fero Fekete. Po tomto slávnostnom koncerte v družnej debata zúčastnení hostia sa živo zaujímajú o históriu hudby, jej súčasnosť a jej plány do budúcnosti. Na záver diskúzie sa za hostí z Prahy poďakoval hudobný skladateľ Chvalkovský za príjemné prežitie chvíľky asi v tom zmysle: „... *jen hoší směle a neustávejte, hudba je krásna věc, netušil jsem, že něco takového dovedete až než jsem vás slyšel hrát...*“

V marci odchádza dychovka s družstevníkmi na ich rokovanie do Prahy, v júli víta na letisku v Ivanke delegáciu ZSSR na čele

Na púti

so s. Chruščovom a o pár dní na tom istom letisku aj štátnu delegáciu Vietnamskej demokratickej republiky vedenú ich prezidentom Ho-Či- Minom.

Dychová hudba Vajnorrák začína i rok 1958 pravidelnými nácvikmi na blížiacu sa krajskú prehliadku dychových hudieb, ktorá ich očakávala v apríli v Bratislave. Tu po dobrom výkone získala tradičnú prvú cenu a tým aj právo ako absolútny víťaz postúpiť do ústredného kola STM (Súťaž tvorivosti mládeže-pozn.).

V letných mesiacoch účinkuje dychovka na hudobných slávnostiach v Trenčianskych Tepliciach, ďalej v Bratislave na nábreží Dunaja pri stretnutí mládeže socialistických krajín.

Bilancia dychovej hudby z Vajnora za rok 1959 je pestrá a prebohatá. Začína sa náv-

števou v prvých mesiacoch nášho hlavného mesta Prahy, kde v dňoch 28. februára až 2. marca vyhráva na kultúrnej brigáde v rámci družby so IV. obvodom NV v Prahe Košíře a potom v Inoniciach Na oboch podujatiach boli prítomní aj ministri Kahuda a David, ktorí s účastníkmi týchto podujatí, ako aj s hudobníkmi vydržali v družnej debata až do ranných hodín.

—
Ilustračné obrázky použila redakcia so súhlasom vlastníka súkromnej zbierky zdigitalizovaných fotografií **VAJNORY V SPOMIENKACH**. Zbierka je prístupná na adrese www.spominajme.com alebo z **facebookového profilu „Vajnory v spomienkach“**.

Jazykovo neupravené, doslovný prepis z kroniky Prešporská obec Vajnory.

Ladislav Grebečí

Slávnostný nástup

Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (7)

Zdroj: V. Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika)

V predchádzajúcej časti sprístupňovania kroniky Prešporskej obce Vajnory sme sa dozvedeli o peripetiách dávných obyvateľov, ktorí sa museli starať o požíveň a ubytovanie vojenskej posádky. Ozobračovanie tunajšieho obyvateľstva už postupovalo do takých krajností, že sa nielen vrchnosť, ale i tunajší farár či opáti museli sťažovať až u panovníka. V nasledujúcej časti sa dozvedáme, ako sa utváralo zloženie obyvateľov Vajnor, ktorých predkovia pochádzajú z rôznych oblastí Európy.

Všetky tieto národnosti (najmä chorvátska a maďarská - pozn.) splynuli v priebehu dvoch storočí s pôvodným obyvateľstvom ktoré sa ešte skoršie doosídlilo. Toto sa malo stať podľa ústneho podania i písomného, neb. profesorom histórie Juraja Hodála, ktorý tvrdil, že časť tohto obyvateľstva mala sa dosťahovať z Moravy od Kyjova. Stalo sa tak údajne ešte po prvých tureckých nájazdoch, keď následkom týchto v jednom boli Vajnory úplne vypálené, pričom rychtár na námestí stáť na kláte, stárež dorúbana, deti s matkami a súcimi mladými ženami a chlapmi zobraté do zajatia a otroctva.

Keďže v obci bola stále časť vojenskej posádky hradného vojska po ich skončení vojenských úloh bolo treba túto zničenú obec doosídliť. Malo sa tak stať na základe vydaného kráľovského dekrétu a voľba mala padnúť (na) práve spomínaných obyvateľov z Moravy. Odvtedy majú údajne mať nielen podobné moravsko-slovenské nárečie, ale aj navlas podobné mužské a ženské kroje. Sú tiež poznačení časťou ľudových zvykov a spevov z tohto regiónu...

Zo 17. storočia zachoval sa už väčší počet písomných prameňov a preto možno lepšie sa pozrieť na pomery vo Vajnoroch. Je iste zaujímavé, že všetky tieto prístupné spisy, ktoré sa o. i. zachovali pri obecnom úrade „Prešporskej obce Vajnory“ sú písané moravsko-slovenským nárečím a sú takto sprístupnené na tú dobu sa vyjadrovania miestneho obyvateľstva. či už pri súdnych, alebo iných pojednaniach. Preto vyberáme aspoň niektoré z týchto časov, čo len dokazuje možnosť doosídlenia časti moravských predkov. Jedným z takýchto prvých písom-

ných zachovalých prameňov je sťažnosť podaná sudcom do Jura, napísaná z obecného úradu Vajnor zo dňa 11. mája 1643 proti počínaniu si jurských pánov. V tejto sa hovorí: – „pozdravení od Pána Boha všemohúceho Vaším opatrnosťami a susedskú lásku vinšujem a vinšovať neprestávame. Pritom v znalost uvádzame Vaším milosťami a na vedomie dávame na stranu niektorých vašich pánov sudcov, ktorí chovajú chrty a chodia na polovačku po našem chotári, v tom by sme nemali za zlé, keby nám škody nečinili, ale viete Vaše opatrnosti vyslyšené čím buď Pán Boh pochválen, žitá sú zelené a raží tiež metajú, a na to vaši niektorí páni nič nedávajú, jakož dnešného dňa stalo sa od vašich niektorých susedov po našich žitých chodili jak s koňmi tak i s chrtmi, tak že nemalú škodu učinili v našich žitách. Vidiac to niektorí naši susedia, alebo hospodine, ktorí bili v žitách, niektorí orali, ich napomínali, aby to nečinili, ale oni navzory behali po žitách, jestli tak bude, utečieme k našim pánom. Preto prosíme pokorne a ponižene, aby ste ráčili takým ludom vynadať, aby to viacej nečinili, lebo by sme rád s Vašimi Opatrnosťami (v moc) a ochranu Pána Boha porúčame. Rychtár aj obec poctivá Vajnor vaši úprimní susedia (41)“

Ďalej sa hovorí v týchto dokumentoch o jednom pojednaní rozvetvenej rodiny v obci: – „dňa 5. marca 1648 za rychtárstva múdreho a opatrného Srnu Martina, ďalej konšelov, menovite Matúš Bálena, Vincent Hubáčka, Michal Bucha, Jakub Mesároša - skladá syn Martin Antalicz svojmu otcovi Tomášovi Antaliczovi za dom 30 f a Mikuláš Bálent zo svojich penazí 30 f., teda spolu 60 f. Ponevác má Martin Antalicz jedného syna od dcéry Matúša Bálena menom Dorotu a ak by Pán Boh nezachoval ju v šťastí pri živote a ju ráčil z tohto sveta povolať, aby z tomu to dieťa menom Kuba malo svoj podiel, čo bude na neho svedčiť. Ale však Martin Antalicz, sestry, ani brat, do domu nič nemali, ani sa tam nenastahovali. Toto sa stalo v rychtárovom dome martina Srnu v prítomnosti horepodpísaných dňa a roku označené. P. S. Ponevác predkladá Matúš Bálent svojich peňazí v sume 30f, a keby dieťa menom Kuba zomrelo, aby ďalšie Matúš Bálentove deti nemali tieto peniaze vrátené.“

– „dňa 18. marca 1648, za rychtárstva Martina Srnu a konšela Matúš Bálena odovzdávajú peniaze Martinovi Vrbenskému ako sirotské za nebožtíka Németh Martina v sume 17 tvrdých toliarov a to tým spôsobom, ak by Pán Boh Martina Vrbovské-

ho (asi je myslený Vrbenský) z tohto života šťastne povolať ráčil. Ďalej aby sa jeho sirotám z jeho majetku polovicu a ďalšiu polovicu zo strany jeho manželky dané. Peniaze sa použijú za tým účelom, aby sa nepoužili na iný účel, než na živobytie detí, alebo vrátili späť Németh Martinovým sirotám,“

– „dňa 17. januára 1656 sa v zázname hovorí už o skorej smrti siroty Németh Martina, ktorá sirota sa odobrала z tohto sveta skrz skorú smrť. Preto majetok 17 tvrdých toliarov sa rozdelí takto: vystavenie 3 krížov, odsľúženie 4 omší a ostatné na chrám pána vo Vajnoroch a vyplatenie dlžôb v obci. Likvidácia týchto pozostalostí bola prevedená 17. januára 1663 a overená ako splnená za prítomnosti rychtára Adama Srnu prisázných konšelov Jakuba Mesároša, Matúš Bálena, Jána Čžíka, Martina Antalicza a Lukáč Vitáloša.“

– „v roku 1665 v piatok pred sv. Luciou daruje Juro Vrbenský pre obec 10 zlatých, 4 f a dva okovy vína mimo interessa (z toho 10 zlatých na kostol). Pri tom bolo toto predstavenstvo obce a podpísaní za prisázných Jurac Čžík, Tomáš Polák, Juro Vrbenský, Martin Antalicz, za obec Juro Valček Michal Fukovský, Martin Axamit, Martin Grubiša a Martin Hubáček.“

(pozn.) – táto listina bola napísaná a dobre zachovaná okrem prvého svedectva, ktoré bolo prečiarnuté a jeden list „in folio“ vytrhnutý. Zápisy boli prevedené pri Prešporskej obci Vajnory (42).

Prvé záznamy o škole vo Vajnoroch sú síce z 18. storočia, keď sa vedelo, že v obci je farská škola. Nie sú však všetky správy doložené, dá sa však predpokladať, že tak tomu bolo i skorej. Dokazujú to počiatky národnej kultúry v Bratislave a na jej okolí, keď už v 17. storočí odchádzajú mnohí mladí nadaní žiaci študovať na vysoké školy a na univerzity. Jedným z nich bol aj vajnorský rodák, ktoré je uvedený v roku 1635 v zozname trnavskej univerzity pod menom Juraj Rajkovič z Vajnor (Slavus Praczensis)(43).

—
Jazykovo neupravené, doslovný prepis z kroniky Prešporská obec Vajnory.

VYBERÁME PRE VÁS

Na facebookových stránkach Vajnory v spomienkach nájdete každý deň odkaz na nový príspevok do niektorého zo štyridsiatich albumov www.spominajme.com.

Vajnorské ľudové umenie ocenili veľikáni Martin Benka a Alois Kalvoda

Martin Benka

Alois Kalvoda

Text: Stanislav Bachleda
Snímky: archív

Vajnory boli a sú známou obcou nielen na Slovensku, ale aj za jeho hranicami. Dobré meno krajiny šírili najmä umelci svojim talentom - výtvarníci, hudobníci, literáti, ktorí si všímali osobitosti obce, jej obyvateľov. Okrem hudby to bola najmä výtvarná stránka prejavujúca sa prostredníctvom obrazov, ornamentov i oblečením. To nepochybne zaujalo aj takých výtvarníkov, akými boli Martin Benka a Alois Kalvoda.

„Stále ďalší a ďalší návštevníci prichádzajú na vajnorskú školu nadchýňať sa prácou nielen žiakov, ale aj ich učiteľky, ľudovej umelkyne, maliarky Kataríny Brúderovej. O formách jej práce sa prišli presvedčiť v dňoch 13. – 14. mája 1926 už vtedy známe maliarske kapacity Martin Benka, neskorší národný umelec a Alois Kalvoda, keď obaja vyslovili umelkyňi svoju poklonu a hlbokú úctu za jej vykonané ľudové maliarske práce“, píše sa vo vajnorskej kronike.

Martin Benka navštívil našu obec s jedným z najvýznamnejších českých výtvarných umelcov Aloisom Kalvodom. Ich prítomnosť vo Vajnoroch nebola náhodná. Vieme, že pochádzal z obce Kostolište (do roku 1948 sa nazývala Kiripolec), odkiaľ po vyučení za maliara a krátkom pôsobení doma odišiel pracovať ako maliar - natierač do Viedne. Talentovaný mladý človek sa však s touto prácou neuspokojil a čoraz viac ho priťahovalo ozajstné výtvarné umenie. Najprv navštevoval súkromnú školu českého maliara Emanuela Neumanna, avšak rozhodujúcim momentom bolo, keď ho český novinár Ján J. Langer odporučil na štúdium u popredného českého krajinára Aloisa Kalvodu. Tento významný výtvarník určil jeho ďalšie umelecké smerovanie, podporoval jeho tvorbu, umožňoval mu zúčastňovať sa na výstavách a na spoločných cestách do rôznych českých regiónov, najčastejšie na Moravu a Šumavu. Žil a pôsobil v Prahe, avšak svoje rodisko aj iné kraje navštevoval často.

Najvýznamnejším momentom bola jeho tvorivá cesta na Oravu v roku 1913, o dva roky neskôr už organizuje v Čechách svoju prvú verejnú výstavu. Nasledoval rad ďalších, najmä v českých krajoch, avšak v roku 1939 sa presťahoval na Slovensko. Jeho túžba mať svoj ateliér a galériu v Malackách sa nenaplnila pre nepochopenie tamojších mestských funkcionárov, ale

štát mu daroval vilu s ateliérom a neskôr aj s galériou v Martine. Z vďaky mu venoval veľkú časť svojej tvorivej pozostalosti. V súčasnosti je to Múzeum Martina Benku. Jeho meno nesie aj osobitná cena, ktorú udeľujú významným výtvarným umelcom.

A práve takáto osobnosť československého výtvarného umenia sa zaujímala o umeleckú činnosť a tvorbu vo vajnorskej škole a o jej iniciátorku a ľudovú umelkyňu Katarínu Brúderovú. Umelecký a osobný vzťah Martina Benku a Aloisa Kalvodu vyústil do ich ocenenia legendárnej vajnorskej školy i umelkyne.

Alois Kalvoda bol uznávaný pedagóg a výtvarník - krajinár. Vo svojej tvorbe sa inšpiroval moravskou prírodou a životom obyčajných ľudí na dedine, teda oblasťou, odkiaľ pochádzala časť predkov vajnorských obyvateľov. Vychoval rad popredných českých výtvarných umelcov. Zo slovenských to bol Martin Benka, s ktorým mal aj po skončení jeho štúdií dlhodobý priateľský vzťah, čo potvrdzuje aj jeho prítomnosť vo Vajnoroch.

—
Návštevy významných osobností vo Vajnoroch umocňujú postavenie našej obce, podporujú hrdosť na jej dejiny, kultúru a na všetko, čo dotvára jej súčasnú podobu.

Vajnorské futbalové legendy Milan „Muto“ Zeman

Text: Richard Fekete, **Snímky:** archív

Bol jedným z najtalentovanejších hráčov, ktorí vyrástli na vajnorском ihrisku. Okrem dvoch rokov počas vojenskej základnej služby hral výlučne u nás. V seniorskom mužstve nastupoval zhruba 10 rokov. Mohol ísť aj do lepších klubov, no osud mu nedoprial naplnenie jeho futbalových snov. Všetci pamätníci naňho spomínajú ako na veľkú osobnosť a kvalitného stredopoliaru. O všetkom nám ochotne porozprával. Teda až na to, ako vznikla jeho prezývka. Ale to Vám určite radi prezradia jeho kamaráti alebo bývalí spoluhráči. Milan „Muto“ Zeman.

Milan Zeman s manželkou

SKLAMANIE NA VOJNE

„Nemal som šťastie, pokazilo sa to tou vojnou. Bolo to vybavené, ale padlo to. Mal som ísť do Spojov (vtedy II. liga, pozn.), ale navštevoval som večernú školu kvôli maturite a otec mi povedal, že sa mám rozhodnúť, buď futbal alebo škola. Takže Spojie padli. A potom mi Jano Fašung chcel vybaviť Vzlet Brno, ale naruškoval som do Pardubic.“ Časy, keď prvýkrát opustil Vajnory, neboli jednoduché. Nádej, že svoj talent bude rozvíjať v lepších podmienkach, sa rozplynula. „Slúbili mi, že pôjdem do Brna. Lenže mal som vodičský preukaz skupiny C, a preto ma nepustili. V Pardubiciach boli sily protivzdušnej obrany štátu. Ale časom som prešiel na polroka do Serede k ženistom, kde som futbal polroka hral. Mali sme veľmi dobré mužstvo. Bol v ňom aj Igor Šramka, neskôr výborný medzinárodný rozhodca. Chceli ma do viacerých klubov, ale Pardubice prestup blokovali. Stiahli ma naspäť a dopadlo to tak, že som tam ani nehral futbal, ani nešoféroval, iba som pribral 10 kíľ.“

Igor Šramka ho prehováral na rozhodcovskú kariéru. To rázne odmietol, s mužmi v čiernom si veľmi nerozumel. Odmietol aj jednu radu. „Povedal mi, že ak nebudem v prvej lige, futbal sa mi neoplatí hrať. Choď hrať niekam, kde ti dajú nejaký byt alebo robotu, radil mi.“ Kto ale futbal miluje, takéto múdrosti v mladom veku neberie vážne. A tak ako 21-ročný po návrate z vojny začal v roku 1984 znovu hrať za mužov vo Vajnoroch. O dva roky sa ože-

nil, o ďalší rok sa mu narodil prvý syn a sny o veľkom futbale ustúpili pred životnou realitou a rodinnými povinnosťami.

DOBRI TRÉNERI

Už v doraste mu veľa odovzdal Marián Vitáloš, ale určite najlepší tréner vo Vajnoroch bol Peter Kuchár. „Jeho tréningy boli výborné. Náročné, ale bavilo nás to. Ako absolvent FTVŠ vedel, čo robí. Chodili sme na sústredenia, behali sme na Lisy. Mladšej partii keby to niekto povedal, radšej by sa chlapi v ten deň ani neobjavili. Keď som prišiel do iných klubov, všetci boli prekvapení, že som z Vajnor. Ako stredný záložník som mal výbornú kondíciu.“ Tréner, o ktorom ste si mohli prečítať v minulom vydaní Vajnorských noviniek, vniesol do tréningu pre Vajnorákov nové prvky. Všetko robili veľmi intenzívne, zoznámili sa s gymnastikou, v lete absolvovali dvojfázové tréningy. „Vtedy nebol problém sklbiť to s robotou, lebo sa končilo okolo tretej. Bolo nás dosť, aj kopa mladých. Zvládali sme to.“ A keď sa hralo o postup, vedel Peter Kuchár pritiahnúť aj pár kvalitných hráčov z Rače alebo z Rendezu. Jeho bývalý zverenec s ním má aj jednu nepríjemnú spomienku. „Po tom, ako ho dotiahol Karol Gróf starší, bol hrajúci tréner. Hrával stredného útočníka. Raz mal strašný úraz, myslel som si, že v momente skončím s futbalom. Po jednom z výskokov sa mu odtrhol stehenný sval a zroloval sa mu celý na koleno. Smrťka ma prešla.“ Láška k futbalu žiadny koniec nedopustila.

SKVELÝ KOLEKTÍV

Vo Vajnoroch v tom čase vyrástali kvalitní hráči. Vďaka všestrannosti a neustálemu pohybu. „Ako deti sme hrávali hokejbal, na letisku celé prázdniny futbal, v zime hokej, chodili sme na hádzanú, stále sme spolu športovali.“ A od detstva si tým formovali aj vzájomné vzťahy. „U mužov bola v mojich časoch výborná partia, trénovalo sa. Chalani odtiaľto chodili do oveľa lepších líg a všetci sa uchytili.“ Hráči sa aj s manželkami či priateľkami stretávali nielen na ihrisku, ale aj v súkromí. Futbal bol spoločenskou udalosťou a spájal celé rodiny. Aj pri oslavách nedeľných víťazstiev. „Veľkú časť dovolenky sme minuli na pondelky, lebo po zápasoch to bolo niekedy ťažké...“, konštatoval tvorca hry so širokým úsmevom. Hráči organizovali aj zábavy v starej sokolovni. Keď boli brigády, tak chodili pomáhať. Futbalu venovali veľa času, a aj keď sa už stretávajú málo, na toto obdobie stále majú veľa pekných spomienok. A ako to zvládali partnerky? „Zvládali sme to veľmi dobre,“ zakričala z kuchyne manželka Alena s jemnou dávkou irónie, ale hlavne s porozumením. „So strýcom Grebečim sme chodili na každý zápas. Už pred svadbou. Boli sme ako talizmany. Doma aj vonku. Keď sa deti narodili, tak som aj s kočíkom chodila.“ Klub fungoval, aj keď hráči nič nedostávali. Futbal bol jednoducho súčasťou ich životov. Zadarťo. „V sezóne, v ktorej som išiel v októbri na vojnu, sme chceli postúpiť. Vtedy tu hrával Lubo „Kelo“ Suchý a v bráne

Zľava stoja Štefan Bundzel, Marek Bundzel, Peter Popelka, Igor Fakla, Branislav Matula, Anton Bartoviak, Stanislav Vitáloš, tréner Marián Vitáloš, **dole zľava** Marián Zeman, Igor Zeman, Peter Fašung, Jozef Zeman, Dušan Brúder, Milan Zeman, Jaroslav Fašung, **leží** Jaroslav Fakla

Zľava stoja Marek Demo, Milan Horník, Patrik Vajda, Pavol Matula, Jaroslav Križan, Peter Svitnič, Milan Zeman, tréner Jozef „Kofi“ Páleník, Róbert Vajda, **v podrepe** zľava Jozef Zeman, Jaroslav Fašung, Michal Martišek, Vlastimil Jagerčík, Pavol Verešvársky, Peter Fašung

bol Gabo Chládek, z ktorého bol neskôr tiež špičkový rozhodca. Bol jeden zápas, v ktorom hrali títo dvaja výborní hráči výrazne pod svoje možnosti a vzniklo podozrenie, že to predali. Vtedy sa ukázalo, že títo chalani z futbalu niečo mali. Ľudia sa na nich vtedy veľmi urazili. Ostatní sme nemali nič.“ V časoch, keď sa zápasy častejšie „kupovali“, sa hral aj oveľa tvrdsí futbal ako teraz. Každý klub i jednotliviec, mal svojho veľkého rivala. Milan Zeman sa tešil na súboje s Rusovcami. „Bolí tam takí dvaja. Nepríjemní, zákerní, provokovali nás. Raz sme tam hrali a tréner Kuchár nám hovorí, dávajte si „bacha“, budú Vás provokovať. Už v 10. minúte ma oplŕl jeden z nich na hrudník. Dostal som nervy, kopol som ho do zadku a už som aj dohral. Kuchár mi za to vylúčenie poriadne vynadal. Ani my sme neodťahovali nohu zo súbojov, ale títo dvaja už boli priveľa.“ Vajnorači boli tvrdí, ale hlavne šikovní. „Jožko Zeman mal neuveriteľnú kondíciu, behával súťažné osemstovky. Mišo Martišek bol veľký talent. Mal hlavu, mal kľučku, rozum, bol dostatočne rýchly. Výborní boli aj Bajbar či Tapšík. Ale úplne „top“ bol podľa mňa Pišta Zeman. Hral v strede zálohy. On to rozhadzoval aj zakončoval. Málokedy netrafil bránu. Bol technický, ale aj bojovník. Prestáhal sa sem a starý Gróf ho nejako zlomil, lebo on už ani nechcel hrať. Predtým bol tuším v Karvinej.“

ZRANENIE A KONIEC

Pohodové obdobie plné futbalových víkendov sa skončilo v lete 1993. Ako 30-ročný sľúbil manželke, že po nasledujúcej sezóne skončí. Osud mu však kariéru utal už o pár týždňov. „Bol to posledný prípravný zápas pred sezónou. Hrali sme doma, tuším proti BCT a v súboji na polovici ihriska mi

na štyrikrát zlomili nohu.“ Bol to nepríjemný zážitok pre všetkých prítomných. Aj pre manželku. „Sedeli sme s ďalšími ženami v hľadisku a zrazu niekto kričí, že Milan je na zemi. Myslela som si, že to nie je nič vážne. Ale zrazu vidím Roba Vajdu, ako berie metlu, láme ju a robí z nej dlahu. Priložili mi ju k nohe, zafixovali a išli sme do nemocnice. Dva roky sme sa trápili, bolo to hrozné obdobie.“ Pri opisovaní útrap, ktoré nasledovali, sa do hláv automaticky vrátila rada Igora Šramku z vojnových čias. „Bolo to veľmi ťažké. Aj psychicky. Roky som trénoval a odrazu som sa ocitol bez toho. Navyše o barľách. Zvolili operáciu, akou v Rusku naťahovali nohy. Potiahli časti od seba, aby kosti k sebe dorástli. Motýľová zlomenina sa ale rok a pol nechcela zrásť. Mal som tam oceľové drôty, na nohe taký termoplast. Nemohol som došľapovať, prišiel som o svalovú hmotu. „Odišiel“ mi členok, potom koleno.“ Kontroly u doktora Lisého nikam nevedli. Po roku a pol sa bol poradiť s inými odborníkmi. Traja mu odporučili novú operáciu. Lisý ale aj v nej videl mnohé riziká. Pri komplikáciách dokonca amputáciu. Extrémne ťažké rozhodnutie. Nakoniec pod nôž nešiel a po ďalšom polroku sa už noha dala ako tak dokopy. Ale pokus o návrat k futbalu bol márný. „Doteraz to cítim, keď sa mám rozbehnúť.“

SYNOV ROVNAKÝ OSUD

Rodina si užila takmer identickú situáciu aj o 17 rokov neskôr. S mladším synom Michalom. Zocelený pôsobením v mládežníckych tímoch Interu Bratislava sa rýchlo udomácnil aj v seniorskom kádri Vajnora. 10. 10. 2010, symbolicky v Rusovciach, utrpel po zbytočnom súboji v strede ihriska veľmi podobné zranenie ako jeho otec. V čase, keď mohol urobiť zaujímavý krok v kariére. „Mrzí

ma to, aj nemrzí. Nakoniec sme sa s Mišom zhodli, že to tak asi malo byť. Po úraze išiel do Austrálie, už má rodinu. I keď talent mal veľký. Mám trochu ťažké srdce na Vajnoračka Milana Gaburu. Chceli ho do Dunajskej Lužnej, ktorá vtedy hrala II. ligu. Ale v lete tam práve Milan prišiel ako tréner a povedal, že majú hráčov dosť. Keby vtedy išiel Mišo do Lužnej, tak by sa mu zranenie v Rusovciach nestalo.“ Znovu sa vynorila spomienka na slová Igora Šramku. „Neviem si v dnešnej dobe predstaviť, že by človek dva roky nemohol s barľami chodiť do roboty a nemal by príjem. To by bol koniec.“ Starší syn Martin tiež hrával za Vajnory. Po rozpade dorastu išiel na hostovanie do Vrakune, kde ho preorientovali na útočníka a začal dávať góly. Chceli ho na prestup, ale vrátil sa. „Tunajší funkcionári ho nepustili. Vrátil sa do vajnorského A-čka, ale v zostave bol zriedka. Raz ho dal tréner Horník od začiatku na post v strede zálohy, s ktorým nemal skúsenosti. Ale hral výborne. Lenže v ďalších zápasoch znovu šancu nedostal. Znechutený preto po čase s futbalom skončil.“

SKUTOČNÝ FANÚŠIK

Napriek týmto spomienkam na náš klub nezanevrel. Patrí k tým málo hráčom bývalých generácií, ktorí chodia na domáce zápasy Vajnoračkov pravidelne. „Vždy ma futbal bavil a keď mám čas, tak radšej idem na futbal ako by som mal pozeráť „telku“. Stretnem tam starších kamarátov a podebatujeme. S Pištom Koišom, s Jarom Faklom, teraz chodí z mesta aj Roman Glonec.“ Pozvánka aj pre ďalších bývalých futbalistov. Aj keď v súčasnosti je u nás málo hráčov z Vajnora, aj tí „dondziť“ si zaslúžia podporu. Veď reprezentujú obec a klub rovnako ako svojho času ich verný fanúšik Milan „Muto“ Zeman.

Život FK Vajnory

Naša prípravka U9

Gólová radosť Tomáša Feketeho

Text a snímky: Richard Fekete

V čase uzávierky tohto čísla (27. októbra) chýbalo do naplnenia jesenného programu našich tímov už len o niečo viac ako 2 týždne. V tých dňoch bola Bratislava naďalej „oranžová“, takže bolo veľmi pravdepodobné, že napriek návratu covidovej vlny všetky súťaže dohráme. Muži boli v tej svojej veľmi úspešní. Prepracovali sa na popredné priečky IV. ligy. Deti v mládežníckych družstvách sa učili nové kúsky a tešili sa zo športu ako takého.

TURNAJ U9 U NÁS

Týka sa to aj nádejí okolo trénera Pavla Mikulca. V nedeľu 17. októbra bol náš areál prvýkrát dejiskom ich súťažného turnaja. Pred touto sezónou bol odsúhlasený nový systém kategórie do 9 rokov. Žreb rozdelil tímy do štvorčlenných skupín. „Vajnoráčikom“ prisúdil Raču, Iskru Petržalka a Vračku. Počas jesene každý klub zorganizoval jeden turnaj, ten u nás bol tretí v poradí. A oproti prvým dvom sme štandard poriadne posunuli. Každý tím mal vlastnú šatňu, v akcii bol aj druhý bufet, a čo je najdôležitejšie, mali sme postavené až 3 ihriská, takže naše a vračkúnske deti, ktorých tiež bolo 17, si zahráli v systéme 4 hráči + brankár oveľa viac ako na turnajoch predtým. V krásnom počasi videlo množstvo prítomných rodičov, že v U9 máme mnoho talentovaných nádejí (chlapcov i dievčat), ktoré majú úprimnú radosť zo samotnej hry. O ročník 2013 sa nemusíme obávať. Na jar budú skupiny prežrebované,

takže si družstvo zmeria sily s inými protivníkmi, na iných miestach, na rozdielnych ihriskách. Ale čo je najpodstatnejšie, i naďalej bez uvádzania výsledkov a bez tabuliek.

PRESUN DO TELOCVIČNÍ

Zvyšujúci sa počet detí a tímov extrémne posúva nároky na tréningové plochy. Náš areál je už teraz na prasknutie, a to nehovoríme o zimných mesiacoch, keď sa na tráve trénovať nedá. Je pre nás stále ťažšie a ťažšie ponúknuť malým hráčom i dospelým adekvátny tréning aj v novembri, decembri, januári a vo februári. No i napriek okolnostiam sme v tomto roku zaznamenali v tejto sfére veľký úspech. Podarilo sa nám zabezpečiť pre všetky mládežnícke kolektívy toľko tréningových jednotiek, koľko ich majú v bežných mesiacoch vonku na trávnom ihrisku. Družstvá sa mali pripravovať až na štyroch miestach a veríme, že v januári pribudne aj piate (umelá plocha na Mladej

Turnaj na troch ihriskách

Tréner Pavol Mikulec

Róbert Vajda

Robo Vajda a mladší žiaci v roku 2018 (2. miesto)

Garde). Teda ak sa napriek pandemickej situácii bude v zime môcť trénovať (zábavu v kultúrnom dome sme radšej zrušili). Ale otázka možností v zimnom prípravnom období bude aktuálna aj o rok, aj o dva. Preto sa musíme so všetkými kompetentnými čo najskôr zamyslieť ako tento problém vyriešiť s trvalejším výsledkom. V tejto oblasti radi uvítame každý nápad či osobnú zainteresovanosť rodičov i fanúšikov.

MUŽI O JESENNÝ TITUL

Pri čítaní týchto riadkov už bude jasné, na ktorom mieste skončilo vajnorské Áčko po jesennej časti. Pri ich písaní boli zverenci Marcela Huláka tretí. 4 body za Jablonovými a bod za Jarovcami. Súťaž je stále extrémne vyrovnaná. Veď desiaty Jakubov mal len o 6 bodov menej ako my. O to cennejšia bola séria, ktorú naše mužstvo ťahalo. Neprehralo v posledných siedmich zápasoch (Limbach 4:1 doma, Čunovo 3:2 doma, Svätý Jur 7:2

doma, NŠK 1:0 vonku, Láb 0:0 vonku, Domino 0:0 vonku, Karlova Ves 2:0 doma). Pozornejší čitatelia si určite všimli, že zaujímavá bola aj naša defenzívna vizitka. Gól sme nedostali v štyroch súbojoch v rade (spolu 405 minút, teda takmer 7 hodín hry). V programe jesene nám zostávali tri veľmi náročné stretnutia. Najprv výlet ďaleko na Záhorie do obce Závod, potom doma líder tabuľky z Jablonového a na záver vonku Kostolište, mužstvo s najlepšou ofenzívou súťaže. Tieto tri kolá si zhrnieme v nasledujúcom vydaní noviniek.

POĎAKOVANIE ROBOVI VAJDOVI

V tomto vydaní chceme ešte poďakovať za dlhoročnú prácu v prospech FK veľkej osobnosti vajnorského klubu. Róbert Vajda sa v polovici septembra rozhodol ukončiť svoje pôsobenie v úlohe mládežníckeho trénera aj člena výkonného výboru. Bezpochyby je už teraz, a navždy zostane, jednou

z najväčších postáv futbalovej histórie u nás. Vajnorák telom i dušou, poslanec miestneho zastupiteľstva, bol dlhé sezóny hráčskou oporou mužského tímu či trénerom, ale hlavne zastával pozíciu predsedu klubu. V tejto funkcii ho v náročných a skromných podmienkach viedol dve desaťročia. Tieto dekády môžeme pokojne nazvať érou Roba Vajdu. Popri funkcionárskych povinnostiach sa venoval aj malým futbalistom od prípravky až po dorast. Viedol aj naše A-čko, rukami mu prešli viaceré generácie našich hráčov. Pozície šéfa FK Vajnory sa vzdal koncom roka 2015, v priebehu sezóny, v ktorej naši seniori vybojovali historický postup do III. ligy. Nasledujúcich viac ako 5 rokov ešte pôsobil pri mládeži. V aktuálnom ročníku pracoval s mladším dorastom v kategórii U17. Pre vajnorský klub urobil enormné kvantum práce a jeho prínos bol obrovský. Za všetky tie roky, obetovaný čas a úsilie mu právom patrí obrovské poďakovanie. **Vďaka, Robo!**

Čistenie horských studničiek

Text a snímka: Jano J.

Spomínate si na letné horúčavy, počas ktorých sa stali túry po horách hitom? To sme cez víkend vo Vajnorskom lese stretávali priam procesie turistov. Samozrejme, kvôli dodržiavaniu pitného režimu boli väčšinou vybavení tekutinami v plastových fľašiach.

Staršia generácia si ešte môže pamätať časy, keď sa do karpatských kopcov nechodilo s „pramenistou“ vodou v plastovom obale. Kto bol smädný, mohol sa v našich vinohradoch či v lese napiť skutočnej pramenistej vody z množstva studničiek. Vo vinohradoch ich bolo viac ako desať.

Môj dedo tvrdil, že voda chutila z každého prameňa inak. Tie vo vinohradoch už padli

Jesenné čistenie studničky vo Vajnorskej doline

za obeť kultivácii (snáď ich má niekto zmapované), no v lese ešte niekoľko studničiek „prežilo“. A tak nám ostáva možnosť overiť si, či mal dedo pravdu, lebo Poľovnícka spo-

ločnosť Vajnory sa už tradične stará o tento kúsok nášho prírodného dedičstva a viackrát do roka čistí pramene a ich okolie.

Dinosaury nie sú jediný druh, ktorý na Zemi vyhynul

Text: Jano J.

Vedci pred časom varovali, že za posledných tridsať rokov poklesla európska populácia vtákov až o 420 miliónov kusov, čo predstavuje približne pätinu z celkového počtu.

Britská štúdia publikovaná v časopise Ecology Letters uvádza: „Približne 90 percent týchto strát sa týka 36 najbežnejších a najrozšírenejších druhov vtákov, vrátane vrabcov, škovránkov a drozdov. To poukazuje na nevyhnutnosť vyvinúť úsilie, aby sa zastavil celosvetový pokles ich populácie.“

Vtáky majú v prírode nezastupiteľnú funkciu: živia sa škodcami poľnohospodárskych plodín a lesných porastov, dotieravým hmyzom, šíria semená stromov a rastlín. Počas vegetačného obdobia prirodzeným spôsobom oslobodzujú aj naše záhrady od škodlivého hmyzu, hlodavcov a bezstavovcov. Navyše, naše najbežnejšie spevavce z čela-

de škovránkovitých, drozdovitých, sýkorovitých a pinkovitých, svojím spevom spríjemňujú vnímavým ľuďom život.

Vo vajnorskom regióne väčšina vtákov dopláca na rýchlo sa meniaci charakter krajiny. Tam, kde ešte pred pár rokmi bola vegetácia, sú dnes diaľnice a sídliská, na poliach obilie postupne vytlačujú technické plodiny. Úbytok vtáctva v našom regióne rastie hyperbolicky a pri súčasnom trende hrozí väčšine spevavcov úplné vyhynutie. Vieme, že samotná príroda dnes už nemá žiadne šance viesť boj proti „technickému pokroku“, nám však ešte ostávajú aké-také možnosti zmierňovať negatívne „civilizačné“ dopady aspoň na naše bezprostredné prírodné prostredie. A svedomie nám káže využiť každú možnosť.

Práve preto Poľovnícka spoločnosť Vajnory (PSV) prichádza s iniciatívou na udržanie spevavého vtáctva v našom chotári. Vychádza z prastarého poznania, že každé zviera sa zdržuje len tam, kde má jedlo a bezpečie. Princípom iniciatívy je teda zabezpečiť vtáctvu úto-

čisko a prístup k potrave v zimnom období. Zimné prikrmovanie má totiž priamy vplyv na to, koľko operencov bude obývať vaše blízke okolie v lete. Ak zistia, že vo vašej záhrade nájdu potravu v ťažkom období, prirodzene sa uhnedia v jej dosahu. V tomto čase členovia PSV už rozmiestňujú vo svojom revíre búdky pre vtáctvo, ktoré im majú poskytnúť bezpečné útočisko pred zimou. Zakúpili aj dostatočné množstvo slnečnicových semien na zimné prikrmovanie a Vajnorákom, ktorým ešte záleží na životnom prostredí, adresujú výzvu, aby sa k tejto iniciatíve pripojili.

Ak by ste teda chceli pomôcť zachovať užitočné vtáctvo vo svojom okolí, ochotne vám poskytnú rady ako vytvárať zo svojej záhrady zdravý ekosystém (prívetivé miesto pre užitočných spevavcov) a poskytnú vám aj primerané množstvo slnečnicových semien z vlastných zásob (do ich vyčerpania). Kontaktovať môžete priamo predsedu PSV na mobilnom t. č.: +421903 968 069.

Uvítanie detí do života

Text: Soňa Molnárová,
zástupkyňa starostu

Snímka: archív

**Vitaj nám na svete, dieťaťko krásne,
Tvoj príchod znamená radosť a jas.
Zo šťastia rodia sa najkrajšie básne,
ktoré ti napíše život a čas.**

**Vitaj nám v živote, dieťaťko krásne
a snívaj v perinke svoj nežný sen,
nech hviezda života žiari Ti jasne
a radosť naplní každý tvoj deň.**

Narodenie dieťaťa je významnou udalosťou pre celú rodinu. Rodičia či starí rodičia často nájdu v potomkovi zmysel života a tí mladší objavia v súrodencovi partnera do hier a priateľa. V časoch, keď ešte náš život neovplyvňoval koronavírus, sme sa slávnosti uvítania do života venovali štvrtročne. Žiaľ, opatrenia nám ani tentoraz nedovolia privítať našich najmenších na miestnom úrade. Rodičia si prevzali pamätný list, zapísali sa do pamätnej knihy a zvečnili si svoje dieťaťko v kolíske. Dovoľte mi, prosím, aspoň touto formou privítať našich najmenších občanov do veľkej rodiny Vajnorákov.

Vždy, keď sa narodí človek, zapáli sa na oblohe hviezda, hovorí staré ľudové porekadlo. A tie hviezdy sa zapalujú v očiach našich najmenších Vajnorákov, očká našich najmenších spoluobčanov svietia ako krás-

ne hviezdy. A čo všetko vidí matka a otec v očiach svojho dieťaťa? Predstavujú si, ako s láskou budú sledovať jeho prvé krôčiky, presiaknutí šťastím počúvať jeho pôvabné džavotanie, odpovede na jeho prvé otázky, snívajú o tom, čo z neho vyrastie, či bude šťastné. A zatiaľ dieťaťko drieme so zavretými pästičkami, odkázane na Vašu starostlivosť, milí rodičia.

Hľadáte v jeho tváričke svoje črty či črty svojho partnera, veď je kvetom Vašej lásky, najkrajším kvetom, aký dáva život. Nezabudnite na to, že Vaše dieťaťko bude vždy a vo všetkom potrebovať lásku, ochranu a starostlivosť Vás oboch. Vy mu popúkate odrane kolienko, zotriete každú slzu, uchláchlíte boľavé srdiečko, poradíte, pomôžete, dodáte mu silu. Isto budete mať veľa starostí, kým z neho vychováte samostatného človeka, ale svojou obetavosťou a starostlivosťou o jeho telesné a duševné zdravie dáte svojmu dieťaťku najcennejší dar do života.

Nuž, vitajte v rodine Vajnorákov, milí LUCIA, MICHAL, MATÚŠ, ADAM, TEA, ŠIMON, LILIANA, ĽUDMILA, ANASTÁZIA, CYRIL, FREDERIK, ŠIMON TADEÁŠ, SIMONA, NATÁLIA, JOZEF! Svet, ktorý ste svojimi očkami prvýkrát uvideli, Vás víta. Vkladá Vám do rúk knižku s čistými stránkami a Vy ju budete naplňovať slovom, vetami, ale aj celými dlhými príbehmi svojho života. Píšte ju tak, aby keď sa raz k nej vrátite a začnete listovať, nebolo v nej nič, čo by zatienilo

nádej, ktorú my všetci dnes do Vás vkladáme. Milé deťúrence, želim Vám, aby ľudia boli k vám láskaví. Rozkvitajte zdravím, silou, múdrosťou a láskou. Nech je Váš život vždy krásny, plný lásky, radosti a šťastia.

A Vám, milí rodičia, želim vo Vašom veľkom, krásnom, ale aj zodpovednom poslaní veľa trpezlivosti, optimizmu a elánu, nech sa splnia vaše nádeje a Vaše dieťaťko prežije život v zdraví šťastí, nech sa naplnia jeho túžby a ciele. Žite vo svojom rodinnom kruhu šťastne, spokojne a majte z Vašich detí iba radosť a potešenie.

Športový deň

Text: Matej Farbula, **Snímka:** archív

V sobotu 18. septembra sa uskutočnil nultý ročník športového dňa, ktorý organizoval referát kultúry a športu.

Prioritou bolo vytvoriť športové podujatie, ktoré by prilákalo milovníkov basketbalu a volejbalu nielen z Vajnora, ale aj z blízkeho či ďalekého okolia. Po rannej registrácii začali samotné turnaje. Od 8:30 h sa začalo prvými zápasmi beach volejbalu či streetballu podľa oficiálnych pravidiel. Basketbalového turnaja sa zúčastnilo sedem tímov, volejbalového osem. Celý turnaj prebiehal do popoludňajších hodín.

Prvý (nultý) ročník splnil očakávania a určite budeme v organizácii športového dňa pokračovať aj nasledujúci rok. Zároveň mohli športovci prispieť aj na dobrú vec. Počas turnaja sa konala finančná zbierka pre organizáciu Deťom s rakovinou, v ktorej sa podarilo vyzbierať 266 eur.

Biatlon – o tých, ktorí sa rozhodli v daný deň športovať

Text: upravila PaedDr. Ivona Hološová, PhD.

Snímky: archív školy

Deviataci Adam a Filip nám poskytli správu o školskej akcii Biatlon, ktorá prebehla 30. 9. 2021 v ZŠ Kataríny Brúderovej. „My, starší žiaci, ktorí sme robili animátorov a zároveň dozor, sme súťažiaci museli pri strelbe z elektrických pušiek trochu usmerniť. Každý dobrovoľný účastník tejto školskej súťaže si najskôr musel vyskúšať skúšobnú strelbu na stanovisku. Ďalšia disciplína nasledovala na bežeckom trenážeri, kde sa súťažilo v malých skupinkách o najlepšie skóre. Potom sa opäť vrátili k strielaniu, pričom ak trafili všetkých 5 terčov, mohli opäť korčuľovať. Vyhodnocovali sa jednotlivé disciplíny a víťazov určilo záverečné finále. Tí najlepší boli odmenení diplomom, šatkou alebo pexesom.“ O odmenách za víťazstvo píše aj žiak tretej triedy, ktorý nám tiež prispel svojím textom – obrázok pod článkom.

Dňa 30.9. 2021 sme mali v škole Biatlon. Dialo sa to v školskej telovični. Najprv sme si mysleli, že to sú ťažké úlohy, ale ani neboli. Nakoniec vyhrali štyria z triedy pexeso. Bola som medzi nimi aj ja.

Koncert – Hudba spojená so zamyslením...

Text: PaedDr. Ivona Hološová, PhD, **Snímka:** archív školy

V našej ZŠ Kataríny Brúderovej sa dňa 16. septembra 2021 sa pre žiakov 1. a 2. stupňa uskutočnil výchovný koncert s tematickým zameraním „Zneužívanie moci“, ktorý pripravila umelecká agentúra Špecial art.

Skupina hudobníkov Bearish Dream spájala koncertné tóny pesničiek s melódiou slova - svoje vystúpenie na improvizovanom pódiu obohacovali rôznymi otázkami, úvahami a názornými ukázkami, čím žiakov zapájali do diania. Deviatečka Anička na otázku, čo ju na koncerte zaujalo, odpovedala: „Vtipné mi pripadalo, ako jeden z hudobníkov vybral z koša konzervu a vysvetľoval nám, že ľudia sú zakonzervovaní... a že by sme mali vyslobodiť svoj mozog z konzervy :) Téma bola o ľuďoch a ich správaní, o ich chápaní a vnímaní sveta. Riešili sme napríklad úlohu, kde sme sa postavili do dvojíc – jeden hore, druhý dolu, pričom jeden zhora videl kruh a druhý zdola videl valec. Žiaci mali pochopiť, že pravda je vlastne relatívna, že to, ako vidíme realitu, skutočnosť, určuje náš osobný uhol pohľadu. Aj takéto koncerty nás svojím slovom a hudbou vychovávajú...“

Divadelné predstavenie - Príbeh koníka Vraníka

Text: ZŠ Kataríny Brúderovej
Snímka: archív školy

Žiaci prvého stupňa sa v piatok 22. októbra do školy tešili, lebo ich čakalo divadielko o koníkovi. Ochotnícky súbor Divadlo Endorfín pod vedením Jarmily Faklovej a v réžii herca Lubomíra Pauloviča si v priestoroch našej telocvične spravil improvizované pódium a bábkoherci odohrali zaujímavý a zároveň výchovný Príbeh o koníkovi Vraníkovi.

Deti ZŠ Kataríny Brúderovej s napätím sledovali príhody koníka Vraníka, ktorý prežíval všelijaké dobrodružstvá – stratil sa, našiel sa, ochorel, víťazil... a napokon aj zvíťazil.

A tak malí diváci premýšľali o poslanstve, ktoré chcela rozprávka ponúknuť - že kŕmenie zvierat sladkosťami nie je správne... a že nie je dôležité vyhrať, ale užiť si samotnú hru. Príjemne strávený čas s bábkohercami/zvieratkami, počas ktorého mohli byť deti úplne vtiahnuté do deja, priniesol úsmev, pohyb, tanec, smiech, zábavu aj poučenie – veď fotografie sú toho dôkazom...

TESTOVANIE POHYBOVÝCH PREDPOKLADOV

Text: B. Šišková, I. Hološová

V októbri sa na našej škole K. Brúderovej v zmysle zákona o športe uskutočnilo testovanie pohybových predpokladov žiakov prvých a tretích ročníkov. Jeho cieľom je informovať rodičov o stave pohybových predpokladov dieťaťa a zároveň nasmerovať deti na športy, v ktorých sa môžu vrodené predpoklady uplatniť. Na vyhodnotenie výsledkov si deti a rodičia ešte pár dní počkajú. Počas jedného dňa sme otestovali len jednu triedu, pretože každý žiak musel absolvovať všetkých 10 disciplín, čo si vyžadovalo nielen viac času, ale aj asistenciu našich dvoch šikovných telocvikárov. Pre žiakov boli niektoré úlohy dosť náročné, s určitými cvikmi sa totiž stretli prvýkrát. Vedeli by vaše deti alebo vy, dospelí,;) všetky tieto disciplíny? Predklon v sede s dosahovaním, opakovaná zostava s tyčou, výdrž v zhybe nadhmatom, skok do diaľky z miesta, ľah – sed, kotúľanie 3 lópt, člnkový beh 4 x 10 m, vlajková naháňka a viacstupňový vytrvalostný člnkový beh na 20 m.

My, pedagógovia, sme sa žiakov snažili motivovať a náročné predpoludnie im spríjemniť, a tak hoci mnohých z nich cviky unavili, všetko sme s dobrou náladou zvládli.

Tretiaci v ovocnom sade očami žiačky

Text: PaedDr. Ivona Hološová, PhD.
Snímky: archív školy

Žiaci tretieho ročníka našej ZŠ Kataríny Brúderovej sú naozaj veľmi šikovní – čoho dôkazom je aj uvedený krasopisne napísaný článok.

Správu žiačky, ktorú Vám prinášame, nie je potrebné ďalej dopĺňať, pretože obsahuje všetky podstatné a dôležité informácie o exkurzii v ovocnom sade Dobrý ježko Dunajská Lužná.

Dňa 13.9.2021 sme boli na exkurzii ovocného sady v Dunajskej Lužnej. Bol nás meraný na pestovanie jablón v radoch. Cestou sme mali zabezpečenú autobusom. Triedy 3. A a 3. B spravili pani učiteľky Baniková a Bielková. Na exkurzii sme sa dozvedeli viac o pestovaní a spracovávaní jablák. Najviac nás potešila sladká ochuť jablka.

Knižnica Bielopolicová

Text: Jana Osvaldíková, **Snímka:** archív školy

Dovoľte mi predstaviť sa. Som Knižnica Bielopolicová a už druhý rok stojím na chodbe ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II. vo Vajnoroch.

Na svojich poličkách ponúkam deťom knižky. Minulý rok bolo tých kníh menej a aj pravidlá požičiavania boli trochu iné. Tento rok moje police obohatili nové knižky (vychytený je napr. Pán prsteňov, ale nájdete tu povesti, encyklopédie, knihy o vesmíre či rozprávky). Na svoje si prídu mladší aj starší čitatelia, tí náročnejší a aj začínajúci. Nákup väčšieho množstva kníh uľahčil projekt ministerstva školstva – Čítame radi.

Verím, že moje knižky budú mať trvalý pobyt u mňa, no viac sa budú zdržiavať vo svojich prechodných bydliskách – v rukách žiakov, ktorí ich budú radi čítať (nie počas hodiny pod lavicou:-)). Rada privítam každého záujemcu, ktorý má čisté ruky (aby moje stránky zostali dlho čitateľné) a otvorenú myseľ na výlety do sveta faktov alebo fantázie.

Školský dvor v novom šate

Text: Jana Osvaldíková

Snímka: archív školy

Väčšina z nás má radosť z nových vecí. No a nás v ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II. vo Vajnoroch teraz teší vynovený školský dvor. Počas leta zmizli nevyhovujúce preliezačky a namiesto nich vyrástla spolu s pohyblivou kladinou nová – bezpečnejšia a zaujímavejšia. Do altánku pribudli nové tabule a lavičky, ktoré sa objavili i v prednej časti dvora, a vyrástol tam aj špeciálny kôš na postreh a koordináciu. Všetko to doplnil trávnik, kríky a okrasné rastliny.

Keďže nie sme v rozprávkovej krajine, je zrejme, že za touto zmenou nie sú kúzla, ale šikovní ľudia. Preto chceme aj touto cestou poďakovať Občianskemu združeniu VI GROUP a všetkým, ktorí sa na tejto premene podieľali.

Deti si nový dvor užívajú. A nielen prvostupniari (počas veľkej prestávky som videla druhostupniarov a stálo to za to:-)). Verím, že im bude ešte dlho prinášať radosť a prispievať k ich rozvoju.

Ďakujeme.

Oddychový altánok na školskom dvore

Stojí Ľudovít Štúr za ypsilonom?

Text a snímka: Darina Olahová zo ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.

Dňa 20. októbra 2021 sme sa s VIII. A vybrali do Múzea Ľudovíta Štúra v Modre vypátrať, ako to vlastne s ypsilonom bolo.

Predtým sme sa dozvedeli o živote Ľudovíta Štúra, o jeho pôsobení a súčasťou expozície bola aj pamätná izba, kde prežil svoje

posledné chvíle. Navštívili sme miesto, kde sa Ľudovít Štúr postrelil a tiež jeho hrob. A či môžeme Ľudovítovi ďakovať za ypsilon? Vďačiť za ypsilon môžeme Martinovi Hattalovi s Hodžom, ktorí začali rozlišovať mäkké i a ypsilon. A tak Štúr je v tom nevinné...

Avšak isté je, že žijúcich štúrovcov, ktorí nerozlišujú mäkké i a ypsilon, máme medzi nami dodnes...

Učíme sa prostredníctvom zážitkov. My sa veru nudiť nebudeme!

Text: Tatiana Razgová zo ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.

Snímka: archív školy

Počas mesiacov september a október nám EDUdrama ponúkla rôzne programy pre všetkých žiakov našej školy. A za zábavou a učením sme nemuseli ísť vôbec ďaleko. Šup cez cestu a sme tu - v Dome kultúry Vajnory, kde nás už očakávali milé a usmiate lektorky Barbora Jurinová a Veronika Kořínková

No a žiaci sa rozhodne nenudili. Každý program bol prezentovaný ako celok, v ktorom sa striedali rôzne aktivity. Práca s informáciami sa striedala s pohybovými aktivitami, hrami v skupine, prácou s materiálom a samotným uvažovaním. Jednotlivé životné situácie si mohli zahrať „na vlastnej koži“, a tým sa aj lepšie vžiť do jednotlivých postáv. Veľmi sme ocenili prácu žiakov v skupinách, v ktorých sa učili lepšie porozumieť sebe i iným. Žiaci druhého stupňa sa naučili, aká tenká je hranica medzi každodennými drobnými poznámkami a šikanou. Ako bezpečne používať internet a sociálne siete. Prostredníctvom príbehov niekoľkých rodín sa presunuli do Československa pred rokom 1989 a v nemom úžase sa dozvedali, aké bolo náročné nemôcť vyjadriť nahlas svoj názor. Pochopili, aké pozitívna či negatívna prináša život v slobodnom demokratickom -svete. Prvý stupeň si viac uvedomil ťažkú prácu baníkov, dôležitosť priateľstva a spolupráce. Tiež si poriadne prevetrali slovnú zásobu a fantáziu.

Počas jednotlivých programov žiaci ani nevedeli, že sa učia, pretože učenie prebiehalo prostredníctvom zážitku.

Dramacentru EDUdrama srdečne ďakujeme za neskutočne bohatý program, zaujímavé témy, cenné informácie a už teraz sa tešíme na ďalšie spoločné stretnutie. Naša vďaka patrí aj miestnej knižnici, ktorá nám tieto zážitky sprostredkovala.

Miestna knižnica Vajnory :

tel.: 0911 988 710
e-mail: kniznica@vajnory.sk
otváracie hodiny :
pondelok : 14,00 - 19,00
utorok - piatok : 14,00 - 18,00

KREATÍVNE CENTRUM

NOVÁ CVERNOVKA
dramacentrum EDUdrama,
Račianska 78, 831 02 Bratislava
Barbora Jurinová
tel.: 0903 529 500
e-mail: jurinova@edudrama.sk
Veronika Kořínková
tel.: 0948 322 253
e-mail: korinkova@edudrama.sk

Zavárané tajomstvo

Text: Mgr. Lucia Koporcová,
MŠ sv. Jána Pavla II.

Vjedno krásne utorkové jesenné dopoludnie sme si v Dome kultúry Vajnory spríjemnili deň divadielkom. Detičky sa od rána tešili a nevedeli sa dočkať, kedy už pôjdeme. Malí zvedavci sa zrazu ocitli vo veľkej záhrade, kde sa zahra-

li na zvieratká. Dozvedeli sa celý postup, ako sa robí slivkový lekvár. Doteraz si to pri rozčvičke stále opakujú. Naučili sa, že ak ich niečo trápi alebo sa im v škôlke niekto posmieva, majú sa s tým zdôveriť pani učiteľke a rodičom, ktorí im určite pomôžu. Za spoluprácu ďakujeme Miestnej knižnici vo Vajnoroch a už teraz sa tešíme na ďalšie divadielko.

PLÁN POĽOVAČIEK V POĽOVNOM REVÍRI VAJNORY NA SEZÓNU 2021

Poľovnícka spoločnosť Vajnory oznamuje verejnosti, termíny poľovačiek v priestore Vajnorského revíru:

- **13. 11. 2021 – časť revíru Horné pole pri kasárňach** v čase od 8:00 h do 14:00 h
- **27. 11. 2021 časť revíru Spodné pole parkovisko pri sade** v čase od 8:00 h do 14:00 h
- **11. 12. 2021 časť revíru Sad** v čase od 8:00 h do 14:00 h
- **31. 12. 2021 časť revíru Vinohrady** v čase od 8:00 h do 14:00 h

POSILA NA HOSPODÁRSKEJ SPRÁVE

Opotrebovaná multikára na hospodárskej správe dostala posilu v podobe dlho očakávaného malého nákladného vozidla. Pre potreby našej dediny auto obstarala Vajnorská podporná spoločnosť.

Týmto moderným autom chceme zabezpečiť prácu na ďalšom skrášľovaní obce, na udržiavaní čistoty vo Vajnoroch a od budúceho roka bude slúžiť aj ako zelený taxík pre obyvateľov Vajnor.

UROBILI SME

Studňa na Roľníckej dostala nový vzhľad.
Snímka: Martin Bača

Pracovníci HS pri jesennom upratovaní.
Snímka: Martin Bača

Výsadba cibuľovín. Snímka: archív

Jesenné upratovanie. Snímka: archív

Zrevitalizované detské ihrisko.
Snímka: archív

Vajnory majú dva nové servisné stojany na bicykle.
Snímky: Archív

